Obszar Metropolitalny
Gdańsk Gdynia Sopot

Sprawozdanie z działalności OMGGS 2024

Spis treści

1. Wstęp
2. O metropolii
3. 2024 r. w metropolii:

Transport i mobilność
Klimat i przestrzeń
Potencjał społeczno-gospodarczy
Współpraca metropolitalna
Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Wstęp

Największym wyzwaniem, które stoi przed OMGGS to przede wszystkim konsensusw sprawie ustawy metropolitalnej i jej uchwalenie przez parlament – mówiłam w czerwcu 2024 roku, obejmując stanowisko prezesa Rady Obszaru Metropolitalnego Gdańsk–Gdynia–Sopot (OMGGS) i nadal podtrzymuję tę opinię, choć – ostrożnie rzecz ujmując – droga przed nami zdaje się coraz krótsza.

Mimo wyborów samorządowych i zmian na wielu stanowiskach wójtów, burmistrzów, starostów i prezydentów, z sukcesem zakończyliśmy w 2024 roku realizację 200 projektów w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Na terenie naszych samorządów w ostatnich latach zainwestowaliśmy niebagatelną kwotę 3,4 mld zł, ze wsparciem europejskim na poziomie 1,8 mld zł. Dzięki wspólnemu działaniu powstały węzły integracyjne, ponad 200 budynków poddano termomodernizacji, odnowiliśmy 13 dzielnic, zakupiliśmy nowy tabor dla komunikacji publicznej, powstały dwa szpitale geriatryczne, kilkanaście dzielnic i miejscowości zostało podłączonych do sieci ciepłowniczej, a prawie 18 tys. osób bezrobotnych oraz zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem otrzymało pomoc.

Perspektywy rozwoju metropolii określa Strategia Rozwoju Ponadlokalnego do roku 2030. W lutym podpisaliśmy z Zarządem Województwa Pomorskiego porozumienie, które otwiera możliwości realizacji 120 projektów finansowanych z programu Fundusze Europejskie dla Pomorza w wysokości ponad 780 mln zł. Wytypowano pierwszych 30 inwestycji, które skorzystają z unijnego dofinansowania.
Z puli środków metropolitalnych będą budowane lub rozbudowywane węzły przesiadkowe, prawie 100 szkół, przedszkoli i budynków komunalnych zostanie zmodernizowanych energetycznie, zadbamy o migrantów, seniorów i lepszy dostęp do opieki zdrowotnej. Ważnym obszarem staną się projekty przeciwdziałające skutkom zmian klimatu, powstaną ogrody deszczowe, system wczesnego ostrzegania o zagrożeniach, będzie więcej terenów zielonych, a parki przejdą rewitalizację.

I tak wracamy do kluczowej kwestii, by móc się dalej rozwijać potrzebujemy długo wyczekiwanej ustawy metropolitalnej dla Pomorza. Przez cały rok prowadziliśmy w tej sprawie dialog z rządem, za nami wiele spotkań i konsultacji. Wierzę, że zgodnie z deklaracjami i pozytywnymi opiniami, rok 2025 będzie dla nas optymistyczny i po wielu latach starań staniemy się w świetle prawa prawdziwie metropolią.

Wyrażając wdzięczność członkom stowarzyszenia OMGGS i przyjaciołom idei ustawy metropolitalnej dla Pomorza, życzę nam wszystkim, abyśmy nadal trzymali się razem. Niech 2025 rok przyniesie nam osiągnięcie celów, a światu pokój.

Aleksandra Dulkiewicz

prezes Rady Obszaru Metropolitalnego
Gdańsk–Gdynia–Sopot (OMGGS)

O METROPOLII

O METROPOLII

Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot

to stowarzyszenie 61 miast, gmin i powiatów województwa pomorskiego. Pracujemy nad tym, aby metropolia stała się dobrym miejscem do życia, pracy, nauki, wychowania dzieci, a także magnesem, przyciągającym inwestorów. Stawiamy na jak najlepsze wykorzystanie potencjału każdego z członków, a także na współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami, naukowcami i organizacjami społecznymi.

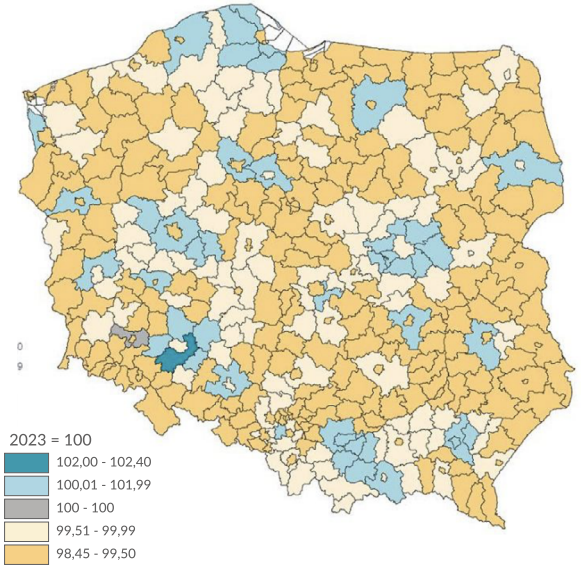

Zmiana ludności w powiatach Polski (Grafika GUS)

Historia

Z inicjatywą powołania metropolii na Pomorzu wyszedł śp. prezydent Gdańska Paweł Adamowicz, który do współpracy zaprosił kilkudziesięciu samorządowców. Po wielomiesięcznej debacie, w której wzięli udział liczni prezydenci, starostowie, burmistrzowie, wójtowie, przewodniczący i radni gmin, miast i powiatów, a także publicyści najważniejszych mediów regionalnych - 15 września 2011 r. utworzono stowarzyszenie pod nazwą Gdański Obszar Metropolitalny. W jego skład weszło 29 samorządów. Od 2015 r. działamy pod nazwą Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot.

Liczba ludności

OMGGS liczy obecnie 1 693 605 mieszkańców (dane GUS za 2023 r.). To 2/3 populacji województwa pomorskiego. Najmniej zaludnionym miastem w Polsce jest Krynica Morska (powiat nowodworski) - 10 osób na 1 km^2, najmniej zaludnionym miastem na prawach powiatu jest Sopot - 31 903 osoby, najmniej zaludnioną gminą jest Krynica Morska 1165 osób.

	Miejsce	Liczba mieszkańców 2022 r.	2023 r.
1	Gdańsk	486 345	487 371 ↑
2	Gdynia	242 874	241 189
3	Sopot	32 276	31 903
4	pow. gdański	129 983	131 728 ↑
5	pow. kartuski	151 934	153 813 ↑
6	pow. lęborski	63 090	63 072
7	pow. malborski	61 012	60 647
8	pow. nowodworski	33 815	33 626
9	pow. pucki	90 942	91 664 ↑
10	pow. sztumski	38 678*	38 341
11	pow. tczewski	111 755	111 237
12	pow. wejherowski	227 406	229 446 ↑
13	gmina Skarszewy	14 504	14 485
14	gmina Liniewo	4 506	4 478

*powiat sztumski dołączył do OMGGS na początku 2023 r.

Powierzchnia

OMGGS obejmuje powierzchnię 7000 km², to ponad ? powierzchni województwa pomorskiego

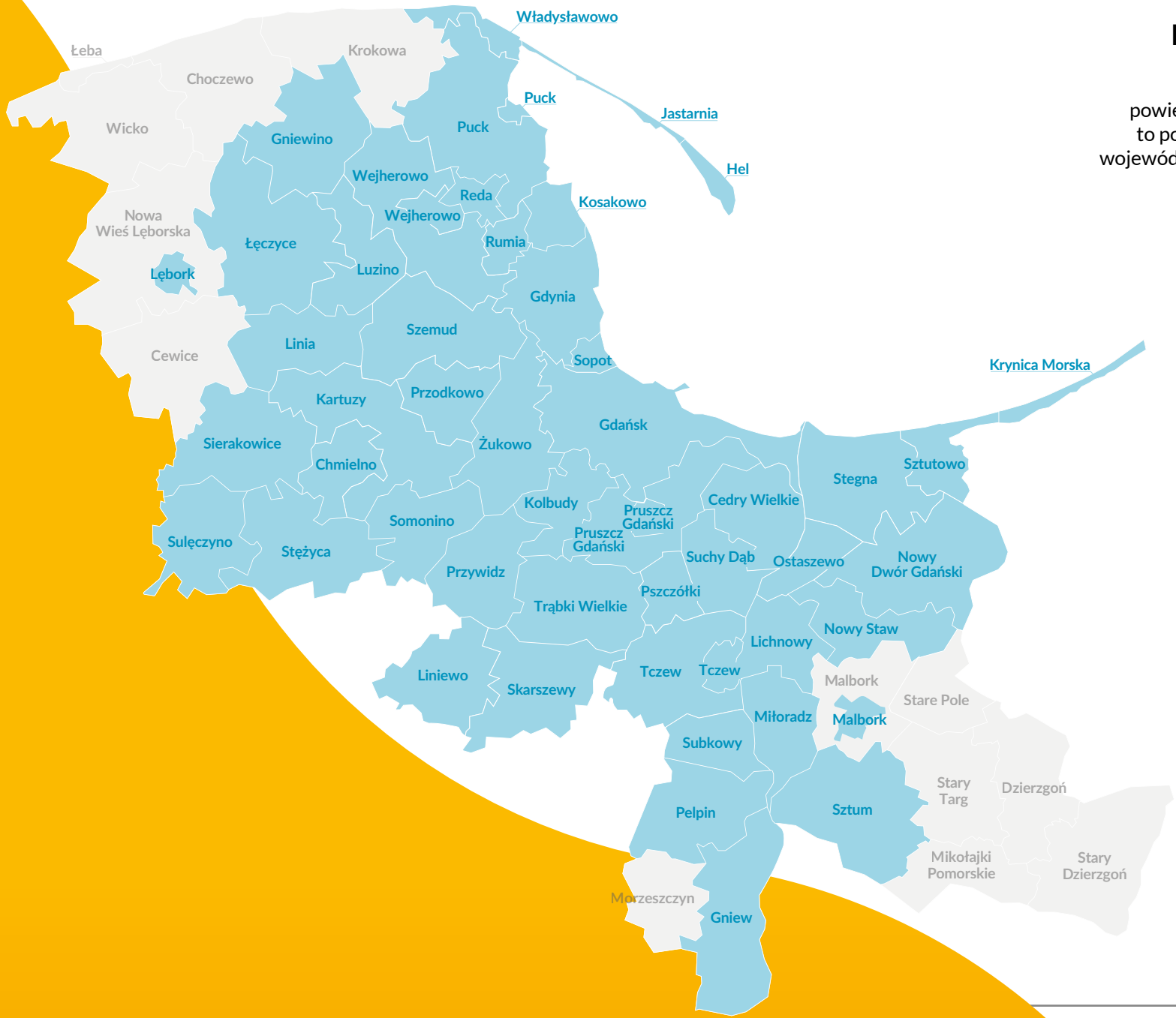

Członkowie OMGGS

Obszar Metropolitalny
Gdańsk Gdynia Sopot

OMGGS skupia 61 samorządów:

3 miasta na prawach powiatu

Gdańsk, Gdynia, Sopot

10 gmin miejskich

Hel, Krynica Morska, Lębork, Malbork, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo

10 gmin miejsko-wiejskich

Gniew, Jastarnia, Kartuzy, Nowy Dwór Gdański, Nowy Staw, Pelplin, Skarszewy, Sztum, Władysławowo, Żukowo

29 gmin wiejskich

Cedry Wielkie, Chmielno, Gniewino, Kolbudy, Kosakowo, Lichnowy, Linia, Liniewo, Luzino, Łęczyce, Miłoradz, Ostaszewo, Pruszcz Gdański, Przodkowo, Przywidz, Pszczółki, Puck, Sierakowice, Somonino, Stegna, Stężyca, Subkowy, Suchy Dąb, Sulęczyno, Szemud, Sztutowo, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo

9 powiatów

malborski, nowodworski, tczewski, gdański, kartuski, wejherowski, pucki, lęborski, sztumski

Członkowie wspierający

We wszystkich realizowanych zadaniach zabiegamy o wsparcie ekspertów oraz instytucji, firm, spółek i organizacji działających na terenie metropolii. Dzięki wsparciu merytorycznemu i finansowemu członków wspierających możemy nie tylko realizować nowe projekty, ale także wymieniać się wiedzą, poszerzać horyzonty i szybciej reagować na potrzeby mieszkańców metropolii.

Do grona członków wspierających OMGGS należą:

GIWK

Gdańskie Wodociągi

Zakład Utylizacyjny

Port Czystej Energii

polsat plus arena GDAŃSK

Uczelnie Fahrenheita

MZK Wejherowo

Rumia Invest Park

Grupa GPEC

OLIVIA CENTRE

STARTER

AQUA Sopot

GDANSK LECH WALESA AIRPORT

Energa GRUPA ORLEN

investGDA

Władze OMGGS

Zarząd OMGGS

Michał Glaser
prezes

Maciej Warszakowski
wiceprezes

Maciej Rusek
wiceprezes (do 14 listopada 2024 r.)

Joanna Bogdziewicz-Wróblewska
wiceprezes (od 14 listopada 2024 r.)

Rada OMGGS

Aleksandra Dulkiewicz
prezydent Gdańska, prezes Rady

Aleksandra Kosiorek
prezydent Gdyni, wiceprezes Rady

Magdalena Czarzyńska-Jachim
prezydent Sopotu, wiceprezes Rady

Komisja rewizyjna

Barbara Ogrodowska
starosta nowodworska - przewodnicząca

Mirosław Chyła
burmistrz Pelplina

Hanna Pruchniewska
burmistrz Pucka

Michał Melibruda
wójt Chmielna - wiceprzewodniczący

Marcin Kaczmarek
starosta wejherowski

Mirosław Augustyn
starosta tczewski

Jarosław Białk
starosta pucki

Łukasz Brządkowski
prezydent Tczewa

Krzysztof Hildebrandt
prezydent Wejherowa

Jarosław Litwin
burmistrz Lęborka

Bogdan Łapa
starosta kartuski

Jacek Michalski
burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego

Michał Pasieczny
burmistrz Rumi

Leszek Sarnowski
starosta sztumski

Piotr Szwedowski
starosta malborski

Janusz Wróbel
burmistrz Pruszcza Gdańskiego

Komisje tematyczne

W ramach OMGGS w 2024 r. zostało powołanych 5 komisji tematycznych. Pracują w nich przedstawiciele gmin i powiatów. Komisje zajmują się wymianą dobrych praktyk, wspierają samorządowe instytucje w realizacji projektów, wdrażaniem metropolitalnych standardów oraz organizacją konferencji, szkoleń i warsztatów.

Metropolitalna Komisja ds. Kultury

- **Barbara Frydrych**
  dyrektorka Biura Prezydenta ds. Kultury w Gdańsku, przewodnicząca Komisji
- **Bartosz Gondek**
  kierownik Referatu Ekspozycji i Dziedzictwa Kulturowego w Pruszczu Gdańskim
- **Justyna Mazur-Dziadkiewicz**
  główna specjalistka ds. Komunikacji Zewnętrznej w Redzie
- **Oktawia Gorzeńska**
  wiceprezydentka Gdyni, wiceprzewodnicząca Komisji
- **Monika Górecka**
  kierowniczka Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku
- **Jolanta Rożyńska**
  dyrektorka Wejherowskiego Centrum Kultury
- **Joanna Grabowska**
  wiceprezydentka Tczewa, wiceprzewodnicząca Komisji
- **Paweł Jackowski**
  kierownik Referatu Kultury, Sportu i Promocji w Sztutowie
- **Marta Szadowiak**
  dyrektorka Nadbałtyckiego Centrum Kultury
- **Karolina Babicz**
  dyrektorka Muzeum Sopotu
- **Ewelina Magdziarczyk-Plebanek**
  dyrektorka Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wejherowie
- **Karolina Szmołda**
  sekretarz Gminy Somonino

Metropolitalna Komisja ds. Klimatu

- **Piotr Kryszewski**
  dyrektor zarządzający ds. Zielonego Miasta w Urzędzie Miasta Gdańsk
  przewodniczący Komisji
- **Bartosz Frankowski**
  naczelnik Wydziału Środowiska w Urzędzie Miasta Gdynia wiceprzewodniczący Komisji
- **Łukasz Brządkowski**
  prezydent Tczewa
- **Paweł Dąbrowski**
  naczelnik Wydziału Gospodarowania Mieniem Miasta Rumi
- **Aleksandra Fijałkowska**
  kierownik w Rumia Invest Park
- **Agnieszka Kozłowska**
  naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska w Lęborku
- **Maja Macur**
  dyrektor Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska w Urzędzie Miasta Sopotu
- **Anna Ojowska-Rosa**
  kierownik Referatu Zamówień Publicznych i programów europejskich w Urzędzie Gminy Linia
- **Wiesław Pałka**
  kierownik ds. Inwestycji w Żukowie
- **Krzysztof Pudyszak**
  kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Rolnictwa w Gminie Cedry Wielkie
- **Marta Skrzypkowska**
  inspektor ds. rozwoju i promocji w Somoninie
- **Jacek Świdziński**
  zastępca burmistrza Jastarni

Metropolitalna Komisja Urbanistyczno-Planistyczna

- **prof. Jakub H. Szlachetko**
  koordynator ds. rozwoju metropolii OMGGS, przewodniczący Komisji
- **Edyta Damszel-Turek**
  dyrektorka Biura Rozwoju Gdańska, wiceprzewodnicząca Komisji
- **Iwona Markešić**
  dyrektorka Biura Planowania Przestrzennego Miasta Gdynia, wiceprzewodnicząca Komisji
- **Anna Capelli**
  kierowniczka Biura Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Tczewa
- **Magdalena Cieślik**
  zastępczyni prezydentki Miasta Sopotu
- **Wojciech Jurak**
  naczelnik Wydziału Architektury Urząd Miasta Lębork
- **Anna Jabłońska**
  Wydział Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Wejherowie
- **KatarzynaKostrzewa-Rzoska**
  naczelniczka Wydziału Rozwoju i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Malbork
- **prof. Piotr Lorens**
  architekt Miasta Gdańska
- **Ilona Nitka**
  kierowniczka Referatu Planowania i Rozwoju Urzędu Miasta Pruszcz Gdański
- **Kamil Pach**
  zastępca burmistrza Gminy Władysławowo
- **Jarosław Podsiadło**
  kierownik Wydziału Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Rumia
- **Mateusz Richert**
  burmistrz Miasta Redy

Metropolitalna Komisja Transportu i Mobilności

- **Łukasz Kłos**
  dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego w Gdańsku, przewodniczący Komisji
- **Kamil Bujak**
  przewodniczący Zarządu Metropolitalnego Związku Zatoki Gdańskiej
- **Grzegorz Pawlikowski**
  oficer rowerowy Miasta Tczewa
- **Bartłomiej Austen**
  wiceprezydent Miasta Gdynia
- **Krzysztof Jałoszyński**
  zastępca dyrektora Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska Urząd Miasta Sopot
- **Michał Tusk**
  zastępca dyrektora ds. Rozwoju i Integracji Transportu UMWP
- **Marcin Balakowski**
  prezes Zarządu Miejskiego Zarządu Transportu w Wejherowie
- **Grzegorz Mocarski**
  prezes Pomorskiej Kolei Metropolitalnej
- **Radomir Matczak**
  Prezes InnoBaltica Sp. z o.o.

Metropolitalna Komisja Integracji Społecznej

- **Tomasz Augustyniak**
  Dyrektor Zarządzający ds. spraw społecznych Urzędu Miasta Gdyni, współprzewodniczący Komisji
- **Monika Chabior**
  zastępczyni Prezydent Miasta Gdańska ds. rozwoju społecznego i równego traktowania, współprzewodnicząca Komisji
- **Joanna Grabowska**
  zastępczyni Prezydenta Tczewa ds. społecznych, wiceprzewodnicząca Komisji
- **Jarosław Białk**
  Starosta Pucki
- **Maciej Kisała**
  naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Sopotu
- **Arkadiusz Kraszkiewicz**
  zastępca Prezydenta Wejherowa ds. społecznych i ekonomicznych, wiceprzewodniczący Komisji
- **Magdalena Pipka-Urbańska**
  kierowniczka Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w gminie Linia

2024 r.
W METROPOLII

2024 r. W METROPOLII

Strategia 2030

W 2024 r. samorządowcy OMGGS uchwalili najważniejszy dokument, który określa wizję i cele rozwoju metropolii do 2030 r. Prace nad dokumentem trwały od 2022 r. i brali w nich udział nie tylko samorządowcy, ale także przedstawiciele przedsiębiorców, instytucji naukowych oraz organizacji społecznych i obywatelskich.

Cele strategiczne

W strategii określiliśmy **4 cele strategiczne, które dotyczą klimatu, zagospodarowania przestrzeni, transportu, gospodarki, społeczeństwa oraz sprawnego zarządzania i współpracy.** Każdemu z celów strategicznych przypisano cele operacyjne oraz kierunki działań.

Wszystko po to, by lepiej zintegrować powiaty i gminy otaczające Trójmiasto z rdzeniem metropolii, aby mieszkańcy zyskali dobry dostęp do usług publicznych oraz możliwości rozwojowych, jakie daje metropolia. Chcemy, żeby w ciągu najbliższych kilkunastu lat metropolia znalazła się wśród 100 najbardziej innowacyjnych regionów Europy. Pod kątem gospodarczym stawiamy na następujące kierunki rozwoju:

Wszystkie źródła finansowania strategii zostały oszacowane na 6 mld zł (z uwzględnieniem m.in. środków związanych z utworzeniem związku metropolitalnego).

Przyjęcie Strategii pozwala samorządom ubiegać się o środki europejskie w wysokości blisko 1,3 mld zł. Z programu Fundusze Europejskie dla Pomorza do dyspozycji metropolii jest 780 mln zł, zaś z programu krajowego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko będzie to kwota 450 mln złotych.

Kluczowym organem umocowanym w statucie metropolii był Komitet Sterujący ds. Strategii Rozwoju Ponadlokalnego OMGGS, w którym pracowali wiceprezydenci Trójmiasta, starostowie, burmistrzowie, wójtowie. W skład Komitetu Sterującego Strategią wchodzili również przedstawiciele sektora nauki, biznesu oraz organizacji pozarządowych, w tym m.in. organizacji promujących model społeczeństwa obywatelskiego, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu, a także podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji.

1 METROPOLIA WIEDZY

Miejsce zaawansowanych technologii cyfrowych, firm i ośrodków badawczych, silny ośrodek akademicki i szkoleniowy.

2 BAŁTYCKI PORT NOWYCH IDEI

Miejsce nie tylko wymiany towarów, ale i idei, relacji oraz doświadczeń, ośrodek wydarzeń kongresowych oraz debaty politycznej i gospodarczej, okno Europy Środkowo-Wschodniej na świat, pionierskie w skali kraju projekty baz danych i narzędzi IT, w tym "sztucznej inteligencji" w sektorze publicznym.

3 NAJLEPSZE W POLSCE MIEJSCE DO ŻYCIA

Bogata oferta kulturalna i turystyczna, błękitno-zielona przestrzeń do życia, energia z czystych źródeł, bogata oferta pracy i czasu wolnego.

Ustawa metropolitalna

Ostatnie miesiące to intensywne prace pomorskich samorządowców nad projektem ustawy metropolitalnej dla Pomorza. W 2024 roku w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji została powołana grupa robocza ds. uregulowań prawnych dla obszarów metropolitalnych, która wspólnie z samorządowcami z Pomorza i ze Śląska pracuje nad pomorską ustawą, która jednocześnie ma zmienić ustawę dot. jedynej do tej pory Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej, a także 17 innych ustaw. W październiku wiceminister MSWiA Tomasz Szymański zadeklarował, że rządowe prace nad ustawą powinny się zakończyć w grudniu 2024 roku.

Lokalni samorządowcy oraz pomorscy parlamentarzyści nie ustają w działaniach lobbingowych na rzecz ustawy. Jesienią 2024 r. odbyło się wiele ważnych wydarzeń związanych z ustawą dla Pomorza. Między innymi październikowa Konwencja Instytutu Metropolitalnego, na której uczestnicy rozmawiali o ustawodawstwie metropolitalnym i zaawansowaniu prac legislacyjnych nad nowymi regulacjami. Odbyła się też dyskusja o alternatywnych - wobec związku metropolitalnego - formach integracji metropolitalnej i aglomeracyjnej. Ustawie poświęcony był briefing 4 listopada na gdańskiej Ołowiance, z udziałem pomorskich samorządowców i parlamentarzystów. Korzyści z ustawy metropolitalnej stały się bieżącym tematem w lokalnych mediach, a liczne środowiska samorządowe, a także mieszkańcy Pomorza podkreślają duże znaczenie ustawy metropolitalnej zarówno dla codziennego funkcjonowania, jak i długofalowego rozwoju, wśród nich m.in. głosy poparcia z Unii Metropolii Polskich, Związku Miast Polskich i Związku Samorządów Polskich.

Fundusze Europejskie dla metropolii

Perspektywa 2021-2027

W nowej perspektywie unijnej 2021-2027 samorządy Metropolii Gdańsk-Gdynia-Sopot zrealizują 119 inwestycji i projektów. Otrzymaliśmy na ten cel ponad 780 mln zł z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza. Porozumienie z władzami Urzędu Marszałkowskiego zostało podpisane 27 lutego 2024 r. OMGGS stał się ponownie Instytucją Pośredniczącą, czyli taką, która koordynuje realizację części regionalnych projektów unijnych. Będą one realizowane w 46 metropolitalnych gminach i powiatach, w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Pieniądze zostaną przeznaczone m.in. na:

- budowę i przebudowę węzłów integracyjnych,
- wsparcie psychoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży,
- termomodernizacje prawie 100 szkół, przedszkoli i budynków komunalnych,
- powiększenie powierzchni zielonych,
- domy dziennego pobytu, świetlice i kluby dla seniorów,
- wsparcie dla imigrantów.

Dodatkowo w nowej perspektywie unijnej OMGGS zrealizuje pakiet 6 projektów transportowych w ramach Funduszy Europejskich na Infrastrukturę Klimat i Środowisko 2021-2027 z dofinansowaniem w wysokości 450 mln zł (m.in. nowa linia tramwajowa, buspasy i ścieżki rowerowe, węzły integracyjne).

Perspektywa 2014-2020

Kończymy realizację 179 projektów z perspektywy 2014-2020, których wartość przekroczyła 2 mld zł (dofinansowanie z UE 1,12 mld zł). Z tego aż 50% środków zostało przeznaczonych na klimat i transport. Z tych pieniędzy:

- powstały 24 nowe węzły przesiadkowe,
- finansowana była termomodernizacja ponad 200 budynków publicznych i ponad 700 gospodarstw domowych,
- zrewitalizowano miasta i gminy,
- powstały dwa nowe szpitale geriatryczne,
- powstały przedsiębiorstwa społeczne,
- prawie 18 tys. osób bezrobotnych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem dostało pomoc.

OMGGS pośrednio koordynował także pakiet 23 projektów współfinansowanych w ramach krajowego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, o wartości 1,27 mld zł w tym 614,34 mln z UE (m.in. zakup autobusów, tramwajów i trolejbusów, nowe linie tramwajowe, budowa i modernizacja sieci ciepłowniczych).

Transport i mobilność

Większość środków ZIT w poprzedniej perspektywie unijnej została przeznaczona na rozwój metropolitalnego transportu. Dzięki dotacjom UE (ponad 366 mln zł) na terenie metropolii powstały nowe węzły przesiadkowe (ukończono 25 z 26 planowanych), na których możemy zostawić auto lub rower i skorzystać z transportu zbiorowego - autobusów, tramwajów, pociągów. Zmodernizowaliśmy dworce i przystanki kolejowe, poprawiliśmy drogi dojazdowe, zbudowaliśmy drogi rowerowe (ponad 100 km) oraz parkingi dla samochodów (ok. 3000 miejsc) i rowerów (ok. 2500 miejsc). Uzupełnieniem przedsięwzięcia był zakup nowego taboru (55 autobusów, 15 tramwajów, 30 trolejbusów), modernizacja 21 trolejbusów, budowa 2 tras tramwajowych oraz remont 8 peronów SKM w Rumi, Gdyni i Gdańsku.

Węzły integracyjne

W 2024 r. ukończonych było 25 z 26 zaplanowanych do realizacji węzłów integracyjnych. Trwa budowa węzła we Władysławowie.

- Duże węzły integracyje
- Pozostałe węzły integracyjne

- Węzły integracyjne PKM
  - Gdańsk Brętowo
  - Gdańsk Jasień
  - Gdańsk Matarnia
  - Gdańsk Kiełpinek
  - Gdańsk Niedźwiednik
  - Gdańsk Strzyża
  - Gdańsk Port Lotniczy

15 marca 2024 r. został otwarty kubaturowy **parking rowerowy przy Dworcu PKP Gdańsk-Wrzeszcz**. Budynek pełni funkcję garażu rowerowego. Zamontowano w nim stojaki dwupoziomowe oraz stojaki przeznaczone na parkowanie rowerów specjalnych, w tym dla osób z niepełnosprawnością. W hali znajduje się też, na parterze, stanowisko do samodzielnego serwisowania roweru. Parking jest jednym z elementów węzła integracyjnego we Wrzeszczu. W 2023 r. wybudowano w pobliżu dworca trzy miejsca postojowe w systemie Kiss&Ride, w formie wydzielonej zatoki postojowej. Skrzyżowanie ulic Lendziona i Dmowskiego, w rejonie Kiss&Ride, przebudowano na mini rondo. Powstały też dwa miejsca postojowe dla taksówek w bezpośrednim sąsiedztwie wyjść z peronów PKP oraz dwa miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnością. Poza tym przebudowano sieci teletechniczne i kanalizację deszczową, a także zamontowano małą architekturę.

Jest tutaj parking rowerowy, pętla autobusowa i przystanek SKM. Do tego węzła prowadzą drogi, tzw. sznurki, które także zostały zrealizowane w ramach projektu "węzłowego" finansowanego z Unii Europejskiej, w ramach środków metropolitalnych. Dlatego w ostatnich latach powstała: droga rowerowa przy ul. Jaśkowa Dolina, przy al. Grunwaldzkiej na odcinku od Szymanowskiego do Żołnierzy Wyklętych, na al. Grunwaldzkiej od Dekerta do Studzienki, na ul. Legionów od placu Komorowskiego do ulicy Kościuszki i wzdłuż ulicy Dmowskiego na odcinku od Grunwaldzkiej do Zator - Przytockiego. To jest miejsce, w którym schodzą się te wszystkie drogi rowerowe i umożliwiają przesiadkę na autobus lub na pociąg SKM

Piotr Grzelak, zastępca prezydenta Gdańska

Intensywne prace trwają przy ostatnim metropolitalnym **węźle we Władysławowie**. Umowa w trybie projektuj i buduj została podpisana na początku 2023 r. W ramach inwestycji wybudowane zostaną m.in: nowy dworzec autobusowy, parkingi dla samochodów osobowych (ok. 355 miejsc), parkingi dla rowerów i innych podsystemów transportowych, połączenie węzła z istniejącą ścieżką rowerową wzdłuż ul. Żeromskiego i Niepodległości, przebudowa skrzyżowania dróg Żwirowa i Żeromskiego, przebudowa ok. 400 m odcinka drogi wojewódzkiej od przejazdu kolejowego w kierunku ul. Dolna Żeromskiego, przebudowa ok. 200 m odcinka ul. Dworcowej od ul. Błękitnej Armii do węzła integracyjnego wzdłuż terenu Zespołu Szkół nr 1. Zakończenie tego etapu planowane jest na początek lipca 2025 roku. Do 2027 r. planowana jest realizacja budynku dworca PKS i tunelu podziemnego, który ma połączyć dworzec z peronami oraz drugą stroną miasta.

W pierwszym kwartale 2025 r. ma się zakończyć inwestycja na stacji **SKM Gdynia Główna**. Zakres prac obejmuje remont zabytkowego budynku Dworca Podmiejskiego, modernizację tunelu prowadzącego do dworca, budowę centrum monitoringu, modernizację peronu Gdynia Główna i wymianę torów oraz montaż nowego systemu informacji pasażerskiej i monitoringu na całej linii SKM: Gdańsk Śródmieście - Rumia Janowo.

Zakończyły się prace na przystanku **SKM Gdynia Grabówek**. Peron został wybudowany od nowa, zmieniono jego lokalizację, przesuwając go ok. 100 metrów w stronę Gdyni Głównej. Przystanek zyskał nową nawierzchnię, wiatę oraz elementy małej architektury. Zamiast schodów prowadzących z przejścia podziemnego na peron wybudowano pochylnię. Powstał również drugi tunel, który w przyszłości umożliwi dojście na peron od ul. Kalkształnów i Okrzei.

Trwa remont przystanku **SKM Gdynia Stocznia--Uniwersytet Morski**. Wymienione zostaną krawędzie peronowe, nowa będzie nawierzchnia peronu. Istniejące wiaty zostaną rozebrane, a w ich miejsce powstaną nowe na całej długości peronu. Zostaną przebudowane schody, a sam przystanek zyska windę po północnej stronie. Prace na torowisku obejmą m.in. wymianę szyn i konstrukcji wsporczych sieci trakcyjnej. Peron zyska m.in. nowe wiatrołapy, przysiadki, ławki, kosze, nagłośnienie, zegary i wyświetlacze.

SKM Gdynia - Główna

SKM Gdynia Stocznia-Uniwersytet Morski

SKM Gdańsk - Stocznia

Do połowy 2025 r. ma potrwać modernizacja peronu **SKM Gdańsk-Stocznia**. Zostanie on kompleksowo odnowiony i przystosowany do obsługi osób z ograniczonymi możliwościami poruszania się. Z kładki na peron będzie się można dostać windą. Pojawi się nowa nawierzchnia, a także nowe krawędzie peronu, który zostanie zadaszony po obu stronach kładki. Wymienione zostaną też szyny oraz sieć trakcyjna. Pojawią się również nowe tzw. wiatrołapy, ławki czy przysiadaki.

Nowa perspektywa unijna dla transportu i mobilności

W obecnej perspektywie unijnej na projekty związane z transportem zostanie przeznaczonych **prawie 280 mln zł z Funduszy Europejskich dla Pomorza.** W ramach inwestycji ma powstać linia tramwajowa, 7 węzłów integracyjnych, 10 już istniejących - ma być rozbudowanych, powstanie też 50 km ścieżek rowerowych i buspasy. W 2024 r. do realizacji zostało zatwierdzonych 9 projektów. **Gdańsk** może otrzymać 35 mln zł dofinansowania na budowę tras rowerowych wraz z niezbędną infrastrukturą, tj. chodniki, ławki, kosze, stojaki rowerowe, monitoring (budowa lub rozbudowa), sygnalizacja świetlna oraz oświetlenie. **Sopot** za 4,4 mln zł dofinansowania planuje przebudować prawie kilometr drogi rowerowej i wybudować 180 m. **Gdynia** chce utworzyć 5 km buspasów i wybudować 5,5-km drogę rowerową. Miasto planuje też rozbudowę dwóch pętli autobusowo-trolejbusowych oraz wyposażenie ich w ładowarki pantografowe. Na ten cel może otrzymać prawie 35 mln zł dofinansowania.

Miasto Tczew miało w planach budowę stacji ładowania dla autobusów elektrycznych. Uruchomiony miał być także system informacji pasażerskiej na węźle przy dworcu kolejowym oraz na ok. 50 przystankach. Na ten cel miasto mogło otrzymać ponad 4 mln zł dofinansowania. Decyzja w sprawie dofinansowania zapadnie w 2025 r. **Gmina Luzino** planuje inwestycje wokół dworca PKP, m.in. budowę: chodników, dróg i parkingów rowerowych, drogi dojazdowej do węzła oraz dwa przystanki z wiatami, do tego parking dla samochodów z częścią Kiss&Go oraz udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami, poczekalnię i system informacji. Gmina może otrzymać na ten cel prawie 10,5 mln zł. Rozbudowę węzła integracyjnego planuje **Miasto Pruszcz Gdański**. Mają powstać miejsca postojowe dla rowerów i dla samochodów, a przy Centrum Kultury i Sportu zaplanowano kładkę ułatwiającą przejście przez Radunię. Z kolei wzdłuż drogi wojewódzkiej 227 w Roszkowie ma pojawić się droga pieszo-rowerowa, która poprawi dostęp do węzła integracyjnego mieszkańcom Gminy Pruszcz Gdański. Na inwestycje miasto może dostać prawie 4,5 mln zł dofinansowania. **Wejherowo** planuje realizację dwóch projektów przy przystankach SKM Wejherowo Nanice i SKM Wejherowo. Mają powstać m.in. drogi rowerowe, chodniki, parkingi dla rowerów i dla samochodów, monitoring i oświetlenie. Część prac (wiadukt kolejowy w ciągu linii kolejowej 202) będzie wykonana przez PKP w ramach modernizacji tej linii kolejowej. Łączna kwota dofinansowania to prawie 12 mln zł. W **Rumi** inwestycje mają się skupić wokół dwóch węzłów integracyjnych: "Janowo" i "Rumia". Przy pierwszym z nich powstanie droga rowerowa w kierunku Gdyni, przy drugim węźle powstanie trasa pieszo-rowerowa, na węźle "Janowo" zostanie zainstalowany inteligentny system informacji o sytuacji na parkingu węzła. Miasto może otrzymać na ten cel 1,5 mln zł.

Warsztaty: Mozaika Mobilności

W ramach przygotowania do realizacji projektów w nowej perspektywie unijnej zaprosiliśmy przedstawicieli metropolitalnych samorządów na warsztaty pn. Mozaika Mobilności. To gra edukacyjna, która pozwala przybliżyć i zrozumieć, jak działalność człowieka wpływa na zmiany klimatyczne. W trakcie spotkania był również czas na dyskusje. Dotyczyły one m.in. ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zmiany przyzwyczajeń komunikacyjnych. **W szkoleniu uczestniczyli urzędnicy z: Gdańska, Gdyni, Sopotu, Kolbud, Żukowa, Luzina, Tczewa, Redy, Władysławowa oraz gminy i miasta Wejherowo i powiatu gdańskiego.**

SUMP: Plan Zrównoważonej Mobilności dla OMGGS

Prace nad Planem Zrównoważonej Mobilności - SUMP (ang. Sustainable Urban Mobility Plan) dla OMGGS zakończyły się w 2023 r. SUMP zawiera kompleksowy i długoterminowy plan działań do 2040 r. Dokument wylicza jakie inwestycje i projekty transportowe powinny być zrealizowane w metropolii, by poprawiła się jakość życia mieszkańców i zmniejszył się negatywny wpływ transportu na środowisko. Plan stawia sobie za cel poprawę mobilności mieszkańców (niezależnie od środka transportu, jaki wybierają i miejsca, do którego chcą dojechać) i wzrost bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego przy jednoczesnej redukcji emisji CO_2. Główne założenia SUMP dla OMGGS to integracja transportu w metropolii, podróże na wspólnym bilecie, budowa linii kolejowych oraz węzłów integracyjnych, do których będzie prowadziła siatka powiatowych linii dowozowych. Dokument obejmuje 60 gmin i powiatów OMGGS, a szczegółowe wytyczne zostały przygotowane również dla każdej z nich z osobna. Jest to obowiązkowy dokument dla gmin, które starają się o przyznanie środków unijnych na projekty z zakresu mobilności i transportu w ramach ZIT OMGGS w perspektywie unijnej 2021-2027.

W 2023 r. SUMP przyjęły rady Gdańska, Gdyni, Sopotu oraz miasto Pruszcz Gdański. W 2024 r. Kartuzy, Kosakowo, Luzino, Pelplin, gmina Pruszcz Gdański, Przywidz, Rumia, Szemud, miasto Tczew, Trąbki Wielkie, miasto i gmina Wejherowo, Władysławowo, Żukowo, Kolbudy, Chmielno, Gniewino, Hel, Lębork, Łęczyce, Malbork, Miłoradz, Nowy Dwór Gdański, Ostaszewo, Pszczółki, gmina Puck, Reda, Sierakowice, Skarszewy, Somonino, Stężyca oraz Subkowy.

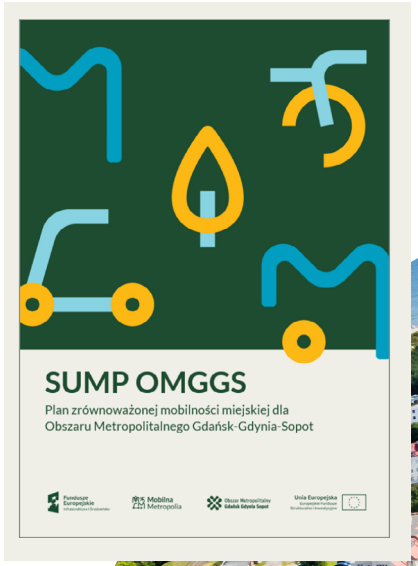

MEVO

Od listopada 2023 r. rower metropolitalny **MEVO działa w 16 gminach OMGGS**: w Trójmieście, Tczewie, Rumi, Pruszczu Gdańskim, Redzie, Kartuzach, Pucku, Władysławowie, Sierakowicach, Żukowie, Somoninie, Stężycy, Kosakowie i Kolbudach.

Najnowocześniejszy w kraju system składa się z **3099 rowerów wspomaganych elektrycznie firmy Segway i 1000 tradycyjnych**. Rowery firmy Segway jeżdżą w wielu miastach na świecie, są wysokiej jakości i dobrze radzą sobie w warunkach miejskich. Mają akumulator pozwalający przejechać 100 km na pełnym naładowaniu, posiadają licznik prędkości i ładowania, uchwyt na telefon, indukcyjną ładowarkę oraz bezdętkowe koła. Komfortowi jazdy sprzyja automatyczny system przełożeń, które upraszcza obsługę i niweluje ryzyko uszkodzenia manetki zmiany biegów.

Od marca do końca listopada działa 100% floty, a w pozostałych miesiącach - połowa. Użytkownicy mają do wyboru abonament miesięczny (29,99 zł), roczny (259 zł) lub na 48h, a także naliczanie minutowe. Dostępne są karty upominkowe z abonamentem miesięcznym, rocznym i dwie doby.

Od momentu uruchomienia
(16 listopada 2023 r.)

300 tys.
użytkowników

przejechało

10,2 mln
kilometrów

podczas

3 mln
podróży

System obecnie składa się z:

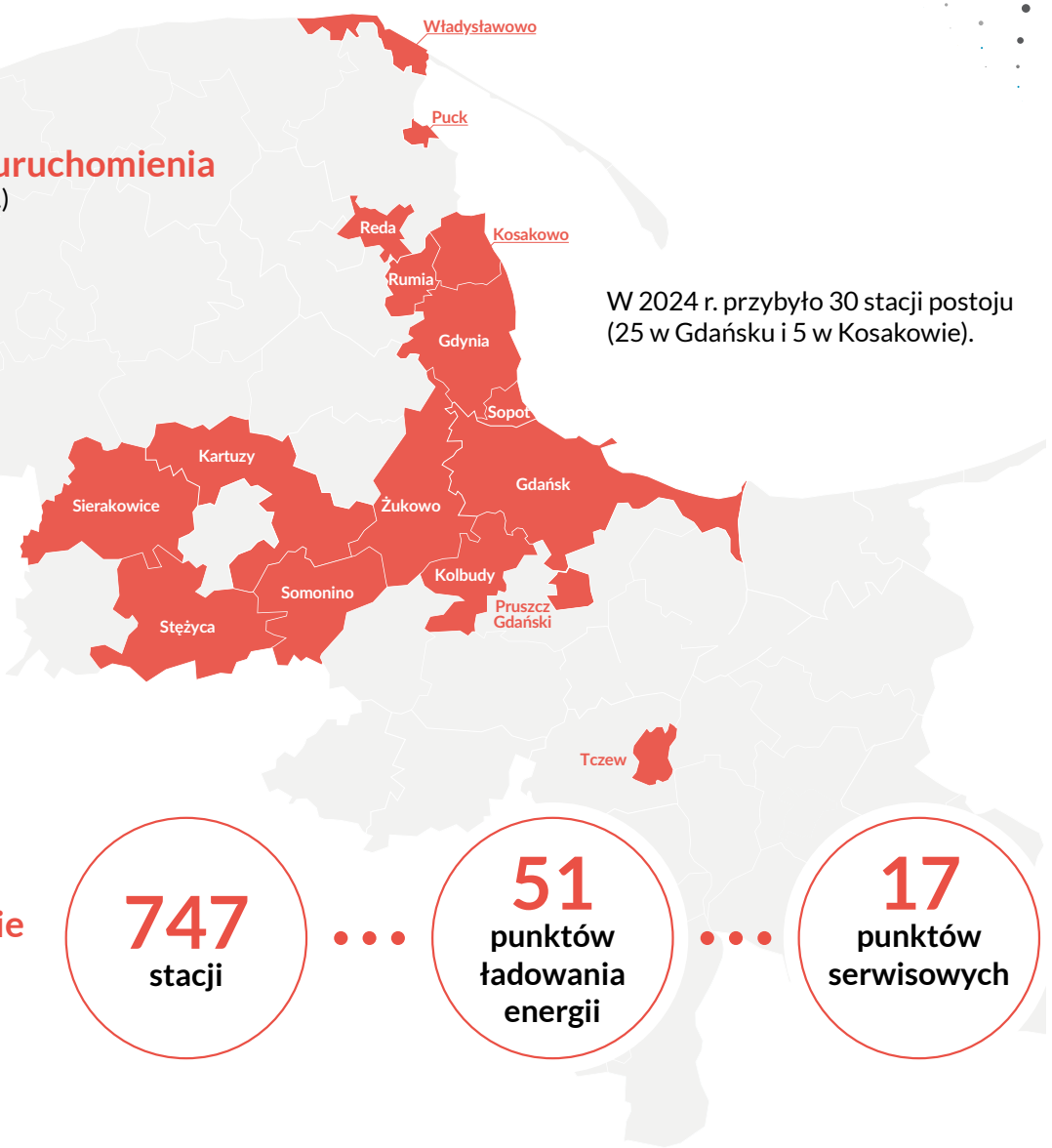

W 2024 r. przybyło 30 stacji postoju (25 w Gdańsku i 5 w Kosakowie).

747
stacji

51
punktów ładowania energii

17
punktów serwisowych

Wspólne świętowanie

We wrześniu wspólnie z MEVO świętowaliśmy Europejski Tydzień Mobilności i Europejski Dzień bez Samochodu. Stoiska MEVO można było spotkać na trzech piknikach komunikacyjnych, organizowanych w Gdańsku, Gdyni i Tczewie.

22 września z MEVO można było skorzystać za darmo.

Koniec września to dobre wiadomości z Łodzi, gdzie Gdańsk otrzymał nagrodę za Aktywną Mobilność Miejską m.in. za wdrożenie MEVO razem z 15 metropolitalnymi gminami.

MEVO zostało partnerem rajdu Climate Classic

W 2024 r. MEVO włączało się w akcje związane z mobilnością i rowerami. W maju zostało partnerem rajdu Climate Classic, w którym ponad 450 rowerzystów zmierzyło się z dwiema trasami o długości 110 i 250 km - start i meta znajdowały się w Gdańsku, natomiast trasa rajdu przebiegała m.in. przez: gminę Pruszcz Gdański, Cedry Wielkie i Suchy Dąb, Tczew, Subkowy, Pelplin i Gniew, Nowy Dwór Gdański, Stegnę i Ostaszewo. W gdańskim miasteczku festiwalowym powstało stoisko MEVO, gdzie można było spróbować jazdy na rowerze, porozmawiać o systemie, ale także otrzymać upominki.

MNIE KRĘCI!

Kurs bezpiecznej jazdy na hulajnogach i rowerach ze wspomaganiem elektrycznym

W czerwcu zaprosiliśmy nauczycieli szkół podstawowych z metropolii na **kurs bezpiecznej jazdy**. Szkolenie odbyło się w Gdyńskim Centrum Sportu, gdzie specjaliści z MEVO oraz z firmy BOLT najpierw teoretycznie, a później praktycznie na placu manewrowym, dawali nauczycielom wskazówki i uczyli jak tę wiedzę wykorzystać w pracy z dziećmi, które przygotowują się do egzaminów na kartę rowerową. W szkoleniu udział wzięło kilkunastu nauczycieli, m.in. z Gdyni, Rumi, Bielkówka i Pruszcza Gdańskiego.

URODZINY MEVO - mamy juz rok!

W listopadzie świętowaliśmy **pierwsze urodziny MEVO**. Były darmowe przejazdy, wspólny tort, zwiedzanie siedziby operatora systemu i poznawanie obsługi rowerów zza kulis. Pasjonaci MEVO mogli obejrzeć magazyn, zobaczyć jak serwisowane są rowery, dowiedzieć się jak ładowane są baterie oraz jak wygląda praca Centrum Kontaktu.

MEVO pomaga także organizacjom pożytku publicznego

Stowarzyszenia św. Brata Alberta z Gdańska oraz Fundacja Dom Hospicyjny z Pruszcza Gdańskiego otrzymały od nas pięć rocznych abonamentów, które podczas pracy wykorzystywali pracownicy instytucji. Pod koniec roku został ogłoszony kolejny konkurs dla organizacji pożytku publicznego, w którym można było wygrać darmowe roczne abonamenty MEVO. Tym razem otrzymały je Fundacja LWF w Polsce (Centrum Społeczności w Gdańsku) oraz Fundacja Dom Hospicyjny w Pruszczu Gdańskim.

MEVO będzie partnerem nowego projektu badawczego COVER

Od 2025 r. MEVO będzie też partnerem nowego projektu badawczego pn. COVER. Wspólnie z przedstawicielami Uniwersytetu Gdańskiego i Politechniki Gdańskiej będziemy pracować nad koncepcją 15-minutowych miast i skupimy się m.in. na analizie lokalizacji stacji postoju MEVO i najczęściej pokonywanych trasach. Pomoże to zoptymalizować działanie systemu, a wyniki przeprowadzonych analiz będą wykorzystywane w trakcie prac nad kolejną edycją MEVO.

Pruszcz Gdański z MEVO

18 grudnia podczas sesji Rady Gminy - Pruszcz Gdański podjął decyzję o dołączeniu do MEVO. W połowie 2025 r. na terenie gminy Pruszcz Gdański powstanie 15 stacji. Proponowane lokalizacje zostaną poddane konsultacjom. Mieszkańcy gminy będą mieć do dyspozycji 70 rowerów: 20 pojazdów klasycznych i 50 ze wspomaganiem elektrycznym.

„Nie będziemy już białą plamą na mapie roweru metropolitalnego, a mieszkańcy gminy będą mieć do niego wyczekiwany dostęp. Jestem przekonana, że projekt MEVO świetnie się u nas sprawdzi."

Weronika Chmielowiec,
Wójt gminy Pruszcz Gdański

TERMOMODERNIZACJE

Metropolitalny program termomodernizacji był realizowany w 32 gminach i powiatach. Gruntowne remonty przechodziły szkoły, przedszkola, urzędy, szpitale i budynki mieszkalne.

Wymieniane były w nich okna, drzwi, grzejniki, docieplane ściany i dachy. Budynki zostały przystosowane do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. Mieszkańcy zyskują ocieplone i estetyczne budynki, a gminy oszczędzają na rachunkach za ogrzewanie i energię (co najmniej o 30%). Inwestycje to także ochrona środowiska i poprawa jakości powietrza w metropolii.

Do tej pory zrealizowano:

39
metropolitalnych projektów termomodernizacyjnych!
(z planowanych 40)

245
budynków użyteczności publicznej
(z planowanych 264)

756
gospodarstw domowych

46
budynków komunalnych
(z planowanych 62)

W 2024 r. Gdańsk podsumował termomodernizację czterech żłobków, siedmiu przedszkoli i dziewiętnastu szkół.

Pierwszym obiektem zrealizowanym w ramach programu była termomodernizacja Miejskiej Hali Sportowej przy ul. Kołobrzeskiej. Dużą termomodernizację przeszła Szkoła Podstawowa nr 42 przy ul. Czajkowskiego. Budynek ocieplono, wymieniono okna i drzwi, przebudowano basen. Wymieniono grzejniki oraz przebudowano sieci ciepłownicze. Jesienią 2021 r. zakończyły się prace związane z termomodernizacją SP nr 8 przy ul. Dragana i SP nr 20 przy ul. Wczasy. We wrześniu zakończono prace przy przebudowie dwóch żłobków – przy ul. Chałubińskiego i przy ul. Startowej. W 2021 termomodernizację przeprowadzono również w przedszkolu przy ul. Władysława IV, Szkole Podstawowej nr 21 przy ul. Na Stoku i SP nr 55 przy ul. Wolności. Na liście szkół, które przeszły termomodernizację znalazły się także SP nr 81 przy ul. Siedleckiego, SP nr 1 i nr 2 w dzielnicy Piecki-Migowo, czy SP nr 56 przy ul. Małomiejskiej. Jednocześnie prowadzono również prace w SP nr 67 przy ul. Żabi Kruk. Jedną z najbardziej widowiskowych metamorfozę przeszła jednostka przy ul. Głębokiej. W gmachu Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 ocieplono ściany, wyremontowano komin oraz dach, wymieniona została część okien i drzwi zewnętrznych, odtworzono dawne granitowe schody wraz z pochylnią dla osób z niepełnosprawnościami. Jednym z najciekawszych elementów budynku jest zegar z jedną wskazówką z motywem pszczoły, symbolizującej pracowitość uczennic i uczniów, którego replika została umieszczona na nowej elewacji. Ostatnią szkołą ujętą w programie była Szkoła Muzyczna im. H. Wieniawskiego. Obiekt zyskał nową izolację, ściany budynku zostały docieplone. Na elewacji pojawił się także nowy napis. Sam kolor elewacji jest zgodny z pierwotną kolorystyką budynku. Przebudowany został także dach. Program termomodernizacji objął również żłobki i przedszkola. Nowe wnętrza zyskały maluchy ze żłobków przy ul. Malczewskiego, Piastowskiej, Chałubińskiego i Startowej. Na liście znalazło się również 7 przedszkoli zlokalizowanych m.in. na Przymorzu, we Wrzeszczu czy w dzielnicy Piecki-Migowo. Łącznie remonty przeszło 30 gdańskich żłobków, przedszkoli i szkół. **Koszt modernizacji placówek wyniósł ponad 84 mln zł. Kwota dofinansowania unijnego wyniosła ponad 40 mln zł.**

- Ten program to Unia Europejska i Metropolia w działaniu. Projekty termomodernizacyjne to Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, które uzgadnialiśmy w ramach Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot. To ważne, że te działania są w ramach całego obszaru, bo emisja dwutlenku węgla nie ma charakteru lokalnego i to jest działanie na rzecz środowiska na terenie całej metropolii. Zmiana jest konkretna bo 2635 ton CO2 rocznie mniej "popłynie" do atmosfery.

Piotr Grzelak
zastępca prezydenta Gdańska

1 Przedszkole przy ul. Do Studzienki w Gdańsku.

Obiekt z iście królewską historią, który w 1677 r. gościł króla Jana III Sobieskiego, zyskał nową elewację, okna i zielone okiennice. Przeprowadzono również konserwację betonowych elementów kolumn, półkolumn i pilastrów przy wejściu do przedszkola. Ponadto dokonano naprawy spękań ścian. Remont przeprowadzono także w piwnicach i na poddaszu, które zostały docieplone. Odnowiono pokrycie dachowe budynku. Koszt termomodernizacji wyniósł 3 mln zł.

2 Zakończył się też remont kamienicy przy ul. Toruńskiej 25 w Gdańsku.

Koszt modernizacji to ponad 5 mln zł, z czego dofinansowanie unijne wyniosło ok. 2 mln zł. W budynku powstały 4 mieszkania komunalne, zaadaptowana została przestrzeń użytkowa na parterze. W budynku zostały wykonane kompleksowe prace izolacyjne, konstrukcyjne, instalacyjne i wykończeniowe. W kamienicy zamontowano również urządzenia instalacji Building Management System, pozwalające na monitorowanie zużycia energii i mediów. Ponadto obiekt zyskał instalację fotowoltaiczną.

Kamienica powstała na przełomie XIX i XX wieku. Z uwagi na zabytkowy charakter, remont wymagał szeregu prac nie tylko konstrukcyjnych, ale też dokładnych prac konserwatorskich. Prace te objęły m.in. konserwację oryginalnej stolarki drzwiowej i okiennej, renowację zdobionych pieców kaflowych oraz schodów, a także odtworzenie detali sztukatorskich fasady kamienicy.

3 Budynek przy ul. Toruńskiej 27 w Gdańsku

W ostatnich miesiącach wykonano w nim prace termomodernizacyjne - położono izolacje cieplne i przeciwwodne, wyremontowano dach, wzmocniono konstrukcje stropów, wykonano nowe instalacje sanitarne, elektryczne oraz teletechniczne i zamontowano węzeł cieplny. Odnowiono elewację. Każda kondygnacja powyżej poziomu terenu ma osobne detale architektoniczne. Wykusz wsparty został na belkach, które są bogato zdobione wstęgą i motywem florystycznym, w tym kwiatem słonecznika. Jego zwieńczenie stanowi wysoki, trójkątny szczyt z prostą dekoracją oraz trzema geometrycznymi sterczynami.

4 Generalny remont dwóch wrzeszczańskich kamienic przy ul. Pniewskiego 1 i Jaśkowa Dolina 7

Generalny remont przeszły dwie wrzeszczańskie kamienice mieszczące się przy ul. Pniewskiego 1 i Jaśkowa Dolina 7. W budynkach powstało ponad 2200 m2 przestrzeni użytkowej na cele biurowe oraz instytucji pozarządowych. Prace termomodernizacyjne objęły dach, elewacje, ale także izolację przeciwwodną. Zainstalowany został system oszczędzający zużycie wody, tzw. system wody szarej, który umożliwi odzyskanie i ponowne wykorzystanie wody zużywanej na co dzień. W budynkach wymieniono drzwi i okna, wybudowano nową instalację centralnego ogrzewania, a także wymieniono urządzenia zasilane energią elektryczną na nowe, energooszczędne z automatyką dostosowującą zużycie energii i wydajność. Zostały zainstalowane windy. Zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi zostały odrestaurowane architektoniczne detale elewacyjne i elementy stolarki. Na podstawie fotografii archiwalnej w obu kamienicach zostały odtworzone historyczne werandy. Wartość inwestycji to prawie 26 mln złotych.

W grudniu 2024 r. zakończył się gruntowny remont zabytkowego budynku z 1900 r. przy ul. Gościnnej 17. Odnowiono elewację, wymieniono okna, drzwi, instalacje sanitarną, grzewczą i wentylacyjną. Przestrzeń dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynku mieściła się kiedyś szkoła oraz dawna harcówka. Teraz siedzibę mają Gdańskie Nieruchomości oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku.

W 2024 r. ukończono także termomodernizację budynków przy ul. Pelplińskiej 3, Gdańskiej 32 oraz Wyzwolenia 48.

TERMOMODERNIZACJE W NOWEJ PERSPEKTYWIE UNIJNEJ

W obecnej perspektywie unijnej na projekty związane z termomodernizacją zostanie przeznaczonych prawie 215 mln zł z Funduszy Europejskich dla Pomorza.

W ramach projektów realizowanych w 30 samorządach wyremontowanych zostanie w sumie 100 budynków szkół, przedszkoli oraz budynków komunalnych (tj. urzędy, ośrodki zdrowia, budynki OSP). W 2024 r. do realizacji zostało zatwierdzonych 21 projektów. W ich ramach zostaną przeprowadzone kompleksowe remonty budynków wraz z m.in. dociepleniem ścian i dachów, wymianą okien i drzwi, likwidacją pieców węglowych, wymianą grzejników, remontem klatek schodowych czy montażem fotowoltaiki.

- **Gniew** planuje remont przedszkola oraz instalacje fotowoltaiki, na co może otrzymać **700 tys. zł**.
- **Gmina Liniewo** może otrzymać **2,7 mln zł dofinansowania na termomodernizację** szkół podstawowych w Wysinie i Głodowie oraz budynku urzędu gminy, w którym znajdują się Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, GOPS oraz biblioteka.
- **Puck** planuje termomodernizację budynku biblioteki publicznej wraz z wykonaniem instalacji fotowoltaicznej, na co może otrzymać **4,6 mln zł dofinansowania**.
- **Reda** planuje remont dwóch budynków: Szkoły Podstawowej nr 3 oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1. Miasto może otrzymać na ten cel **11,5 mln zł dofinansowania**.
- **Gmina Wejherowo** może otrzymać **14,03 mln zł dofinansowania** na termomodernizację Szkoły Podstawowej nr 2 w Bolszewie oraz SP w Nowym Dworze Wejherowskim.
- **Miasto Wejherowo** planuje modernizację energetyczną 8 budynków komunalnych, na co planowane jest **4,9 mln zł dofinansowania**. Będą to budynki przy ulicach: Dworcowej 12, Przemysłowej 38, Sobieskiego 263, Reformatorów 2, Iwaszkiewicza 27, Kopernika 1, Bukowej 10 i 11. Przy kilku z nich powstaną ogrody deszczowe.
- **Gdynia** może otrzymać **38,4 mln zł dofinansowania** na termomodernizację szkół podstawowych nr 8, 13, 26, 41, 44 oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4.
- **Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcącego im. Pawła Adamowicza w Gdańsku** może otrzymać **817 tys. zł** na termomodernizację oraz montaż odnawialnych źródeł energii, a także na zielony dach, który gromadzi deszczówkę, oczyszcza powietrze i obniża temperaturę w budynku.
- **Gmina Chmielno** planuje termomodernizację szkół podstawowych w Chmielnie i w Miechucinie, na co może otrzymać **4,5 mln zł dofinansowania**.
- **Gmina Sulęczyno** może dostać **3,4 mln zł** na termomodernizację Szkoły Podstawowej w Borku Kamiennym.

- **Kartuzy** za **2,1 mln zł dotacji** chce wyremontować Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2.
- **Powiat tczewski** chce przeprowadzić termomodernizację Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Gniewie, na co może otrzymać **3,05 mln zł dofinansowania**.
- **Gmina Tczew** planuje termomodernizację świetlic wiejskich i OSP w Dalwinie i Małżewie oraz świetlicy, OSP i biblioteki w Swarożynie - na co może otrzymać w sumie **1,34 mln zł**.
- **Hel** za **1,08 mln zł dofinansowania** chce wyremontować urząd miasta oraz Miejską Bibliotekę Publiczną.
- **W Pruszczu Gdańskim** ma zostać zmodernizowany energetycznie budynek referatu gospodarki komunalnej (**dotacja 828 tys. zł**).
- **W Stegnie** - biblioteka gminna (**dotacja 989 tys. zł**).
- **Somonino** może otrzymać prawie **1,38 mln zł** na termomodernizację budynku urzędu gminy. Nie zabraknie tam rozwiązań sprzyjających adaptacji do zmian klimatu: budowy zielonych ścian, ogrodów deszczowych czy nasadzenia drzew i krzewów.
- Ponad **6,6 mln zł** może trafić do **gminy Stężyca**, która planuje zmodernizować budynek Ochotniczej Straży Pożarnej.
- **Przywidz** za **2,5 mln zł dotacji** planuje remont budynku ośrodka zdrowia oraz budowę ogrodu deszczowego.

Na początku grudnia 2024 r. beneficjenci projektów termomodernizacyjnych w nowej perspektywie unijnej wzięli udział w szkoleniu dot. polityki horyzontalnej w projektach ZIT.

Urzędnicy uczyli się jak przeprowadzić remonty budynków z zachowaniem zasad równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dostępności architektonicznej oraz zasady zrównoważonego rozwoju.

Szkolenie prowadziły:

- **Maja Kurant**
  koordynatorka ds. równego traktowania w OMGGS
- **Małgorzata Owczarczyk oraz Anna Bizub-Jechna**
  z Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego.

W szkoleniu i warsztatach udział wzięli przedstawiciele Jastarni, Gdyni, powiatu tczewskiego, gminy Tczew, Pruszcza Gdańskiego, Gdańska, Fundacji Pozytywnej Inicjatywy, Helu, Sopotu, Cedrów Wielkich, Stegny, Nowego Dworu Gdańskiego, gminy i miasta Puck, Gniewu, gminy Subkowy, Przywidza, Kartuz, Somonina, Sierakowic, Stężycy, Sulęczyna, Redy, Rumii, Liniewa oraz gminy i miasta Wejherowo i powiatu wejherowskiego.

KONFERENCJA ZIELONA RETENCJA

W czerwcu zaprosiliśmy przedstawicieli metropolitalnych samorządów, które w nowej perspektywie unijnej zrealizują projekty związane z ochroną klimatu, na konferencję Zielona Retencja zorganizowaną przez spółkę Gdańskie Wody.

Przez 3 dni urzędnicy mogli dowiedzieć się nie tylko jak tworzyć i planować (lokalizacja, wyznaczenie zlewni wód opadowych, określenie miejsca i sposobu dopływu wody i odprowadzenia jej nadmiaru, dobór roślin do lokalnych warunków) błękitno-zielone inwestycje, ale także mogli konsultować pomysły z ekspertami. Ważnym punktem konferencji był cykl paneli dotyczących wytycznych i aspektów prawnych, a także spotkania ze specjalistami, którzy przedstawiali dobre przykłady z innych miast w Polsce, a także wyniki najnowszych badań i innowacje w dziedzinie inżynierii środowiska. Dużo miejsca organizatorzy poświęcili tematom związanym z zarządzaniem zasobami wodnymi w kontekście zmian klimatycznych. W programie znalazła się także wycieczka na rowerach MEVO po gdańskich błękitno-zielonych inwestycjach. W konferencji udział wzięli przedstawiciele C**edrów Wielkich, Stegny, Kartuz, Miłoradza, Tczewa, Wejherowa i gminy Pruszcz Gdański**. Te samorządy w nowej perspektywie unijnej zrealizują **8 projektów związanych z ochroną klimatu**. Dzięki ponad 47 mln zł dotacji z UE powstaną m.in. nowe zbiorniki retencyjne, system ostrzegania o zagrożeniach, czy ogrody deszczowe.

SZKOLENIE: MOZAIKA KLIMATYCZNA

We wrześniu zaprosiliśmy przedstawicieli samorządów, które będą realizować projekty związane z ochroną klimatu w nowej perspektywie unijnej na mozaikę klimatyczną.

To gra edukacyjna, która pozwala przybliżyć i zrozumieć, jak działalność człowieka wpływa na zmiany klimatyczne. Mozaika jest jednocześnie najbardziej popularnym na świecie szkoleniem na temat zmian klimatu. Do tej pory wzięło w nim udział już milion osób. W trakcie spotkania był również czas na dyskusje. Dotyczyła ona m.in. działań, które każdy może podjąć, by ograniczyć emisję gazów cieplarnianych wywoływanych bezpośrednio lub pośrednio przez daną instytucję, osobę czy wydarzenie.

W szkoleniu uczestniczyli urzędnicy z: **Gdańska, Wejherowa, Tczewa, Cedrów Wielkich, Kartuz, gminy Pruszcz Gdański, Stegny i Miłoradza**.

- Byliśmy jedną z 17 gdyńskich szkół, które w latach 2017-2023 przeszły generalną termomodernizację. Wszystkie te inwestycji kosztowały ponad 100 mln zł. Po remoncie naszej szkoły roczne zużycie energii cieplnej zmniejszyło się trzykrotnie.

Marek Prusak,
dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Gdyni

SPOTKANIE ENERGETYKÓW

Coroczne spotkanie energetyków gminnych po raz kolejny odbyło się w Gdyni.

6 czerwca samorządowi specjaliści ds. energetyki rozmawiali między innymi o czystej energii, termomodernizacjach budynków, efektywności energetycznej, dyrektywach unijnych oraz o Funduszach Europejskich dla metropolii. Uczestnicy spotkania zostali też zaproszeni na wizytę studyjną w gdyńskim Zespole Szkół Sportowych. Placówka została zmodernizowana w ramach metropolitalnego programu termomodernizacji.

KLIMAT W SZKOŁACH METROPOLII

W kwietniu 2024 r. po trzech latach zakończyliśmy realizację największego projektu edukacyjnego w metropolii pn. „Klimat w szkołach metropolii”, finansowanego z funduszy norweskich EOG.

Specjaliści od edukacji ekologicznej przeszkolili ponad 90 nauczycieli przyrody, biologiii geografii, którzy przeprowadzili łącznie 645 lekcji dla blisko 11 tysięcy uczniów.

W ramach pięciu szkoleń spotkaliśmy się z partnerami z Norwegii, którzy dzielili się doświadczeniami z realizacji inwestycji i projektów edukacyjnych dot. retencji wody i ochrony bioróżnorodności. Eksperci merytoryczni projektu pokazywali nauczycielom przykłady gdańskich ogrodów deszczowych i zielonych ścian zrealizowanych w mieście. Rozmawialiśmy o błękitno-zielonej infrastrukturze, która jest ważnym narzędziem w zakresie łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do ich skutków.

Klimat i przestrzeń

Każdy z nauczycieli otrzymał specjalnie opracowane scenariusze zajęć lekcyjnych.

Nasi eksperci ds. edukacji ekologicznej przygotowali zestaw scenariuszy, które mogą być wykorzystane podczas lekcji na temat zmian klimatycznych na biologii, przyrodzie i geografii. Skrypty są przydatne przy organizowaniu zajęć np. z okazji Dnia Ziemi, Dnia Wody i Dnia Bioróżnorodności. Scenariusze zostały przygotowane z myślą o uczniach klas IV i V szkół podstawowych oraz I i II szkół ponadpodstawowych. Jednak ze względu na ich elastyczną formułę mogą być wykorzystywane także w innych klasach. Wydrukowane scenariusze zostały dostarczone do wszystkich metropolitalnych szkół. Dodatkowo przygotowaliśmy pakiet materiałów edukacyjnych (załączniki do scenariuszy), w których można znaleźć prezentacje multimedialne, tablice edukacyjne, karty pracy, plansze, quizy, gry. Wszystkie materiały są dostępne w zakładce do pobrania na stronie projektu. **40 szkół w metropolii dostało także sprzęt multimedialny (laptopy, projektory, monitory interaktywne) za 300 tys. zł.**

W 40 szkołach metropolii wybudowaliśmy błękitno-zielone inwestycje.

Powstało 11 zielonych ścian, które chronią przed słońcem i hałasem, 3 niecki retencyjne i 22 gruntowe oraz skrzyniowe ogrody deszczowe, które gromadzą wody opadowe i mogą stać się oazą bioróżnorodności, a także 4 kompostowniki, dzięki którym można zagospodarować resztki ze stołówki. Inwestycje wspierają łagodzenie zmian klimatycznych i adaptację do ich skutków. Koszt wszystkich inwestycji to blisko 1,5 mln zł.

W ramach projektu został zorganizowany konkurs “Chrońmy klimat metropolii” dla uczniów szkół podstawowych i średnich z OMGGS.

Konkurs polegał na przygotowaniu inicjatywy, która nie tylko przeciwdziała skutkom zmian klimatycznych, ale także angażuje do działania lokalną społeczność. Swoje prace zgłosiło ponad 90 uczniów z 28 szkół. **Najlepsze okazały się 4 grupy z VII LO w Gdańsku, SP w Chwaszczynie, Pierwszej Społecznej SP w Gdyni oraz z SP w Sztutowie. 12 uczniów wraz z nauczycielami pojechało w kwietniu 2024 r.** na wizytę studyjną do Trondheim. Przez 5 dni poznawali miasto, spotykali się z norweskimi uczniami i prezentowali swoje ekoinicjatywy, które mogą pomóc w walce ze zmianami klimatu, do tego zwiedzali muzea, próbowali przysmaków i inspirowali się błękitno-zielonymi rozwiązaniami w szkołach. Uczniowie spotkali się także z rówieśnikami ze Sverresborg Ungdom Skole i wzięli udział w mini innovation camp, który polegał na opracowaniu innowacji na jeden z wybranych tematów: ekologiczny, społeczny lub wykorzystujący nowe technologie. Odwiedzili także Norweski Uniwersytet Naukowo-Techniczny, gdzie poznali uniwersyteckie wydziały, zobaczyli sale szkoleniowe i dowiedzieli się więcej o studiowaniu na NTNU.

Projekt Klimat w szkołach metropolii był realizowany do końca kwietnia 2024 r. we współpracy z partnerem merytorycznym Gdańskie Wody oraz z partnerem zagranicznym International Development Norway.

Dofinansowanie pochodziło ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 oraz budżetu państwa. Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej.

W projekcie brały udział szkoły podstawowe i średnie z miejscowości:

- Pszczółki
- Kłodawa
- Gdynia
- Gdańsk
- Sztutowo
- Jastarnia
- Nowy Dwór Gdański
- Rumia
- Reda
- Dębogórze
- Linia
- Bielkówko
- Malbork
- Żukowo
- Wejherowo
- Rudno
- Suchy Dąb
- Łęgowo
- Puck
- Niestępowo
- Szczodrowo
- Skarszewy
- Tczew
- Pelplin
- Gościcino
- Mikoszewo
- Bolszewo
- Pruszcz Gdański
- Chwaszczyno
- Borcz
- Kielno

26 września w Warszawie odbyła się konferencja, na której podsumowano wszystkie polskie projekty finansowane z Funduszy Norweskich i EOG, a najlepsze z nich zostały zaprezentowane podczas paneli i wystąpień. Wśród nich znalazł się również projekt "Klimat w szkołach metropolii".

Sukces projektu zainspirował nas do starań o dofinansowanie na jego kontynuację. Obecnie staramy się o prawie 2,8 mln zł dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na projekt **„Zmieniamy Klimat w Metropolii - Program Zielonej Edukacji"**. Będzie to szereg inicjatyw dotyczących działań proekologicznych w szkołach w tym: edukacja ekologiczna, błękitno-zielona infrastruktura w szkołach, szkolenia dla nauczycieli i konkursy dla uczniów.

LOCALISED

Jest to międzynarodowy projekt badawczy, który realizujemy od 2021 r.

Wspólnie z partnerami projektu chcemy do 2025 r. opracować narzędzie, które w łatwy i przystępny sposób będzie pokazywać, jak poszczególne działania czy inwestycje realizowane przez samorządy, biznes i mieszkańców będą wpływać na emisję CO^2. Pomoże to w określeniu najlepszych praktyk w zakresie łagodzenia i przystosowania się do zmian klimatycznych. Wyniki końcowe projektu zostaną udostępnione władzom lokalnym, mieszkańcom i przedsiębiorstwom.

Partnerzy projektu spotkali się w kwietniu na wizycie studyjnej w Barcelonie. Była to okazja do wymiany doświadczeń, ale przede wszystkim do rozmów o konkretnych działaniach, jakie przewiduje projekt.

Na początku października przeprowadziliśmy konsultacje klimatyczne. Wzięła w nich udział grupa 17 gdańskich seniorów. Przedstawiciele Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, pracownicy OMGSS oraz gość z Uniwersytetu Medycznego opowiedzieli m.in. o tym, jak duże znaczenie mają codzienne wybory związane z zakupami czy transportem i jak spowolnić postępujące zmiany klimatu.

- To było bardzo pozytywne spotkanie. Postaramy się poświęcić całą sesję Rady Seniorów w najbliższym czasie temu tematowi. To ważne, żeby nie tylko rozmawiać, ale wprowadzać w życie realne działania

Wacław Ziomek,
Radny Gdańskiej Rady Seniorów

W październiku wzięliśmy udział w spotkaniu 12 partnerów projektu w Wiedniu.

Na dwudniowym wydarzeniu spotkali się przedstawiciele uniwersytetów, ośrodków badawczych i władz miejskich. Nie zabrakło także specjalistów z zakresu energetyki i klimatu. Na spotkaniu przedstawiliśmy wnioski po gdańskich konsultacjach z seniorami, a także rozmawialiśmy o pracach nad kalkulatorem klimatycznym oraz podręcznikiem edukacyjnym. To narzędzia, które w łatwy i przystępny sposób pokażą, jak poszczególne działania czy inwestycje realizowane przez samorządy, biznes i mieszkańców, wpłyną na emisję dwutlenku węgla. Kalkulator to aplikacja w formie interaktywnej mapy.

Można na niej wybrać konkretny region, po czym: sprawdzić poziom zanieczyszczeń, poziom redukcji zanieczyszczeń, do którego należy dążyć, wykorzystywaną energię w danym regionie w danym przedziale czasowym oraz gotowe rozwiązania, które po zastosowaniu przyczynią się do dekarbonizacji, zmniejszenia zanieczyszczeń w atmosferze i spowolnienia skutków postępujących zmian klimatu (w perspektywie długofalowej).

Projekt LOCALISED jest finansowany z programu badań i innowacji Horyzont 2020 Unii Europejskiej w kwocie 128,6 tys. euro.

Projekt jest realizowany przez 12 partnerów z 6 państw: **Polski, Austrii, Niemiec, Hiszpanii, Holandii i Włoch:**

- Forschungszentrum Jülich
- Institute of Energy and Climate Research
- Potsdam Institute for Climate Impact Research
- Austrian Society for Environment and Technology
- Catalonia Institute for Energy Research
- Instytut Maszyn Przepływowych
- Fondazione Centro Euro-Mediterraneo sui Cambiamenti Climatici
- Universiteit Twente z Holandii
- Climate Media Factory UG
- T6 Ecosystems s.r.l.
- Wydział Energii Miasta Wiedeń
- Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot
- gmina Barcelona.

Projekt potrwa do października 2025 r.

Potencjał społeczno-gospodarczy

REWITALIZACJA

W ramach ZIT przeprowadzana jest kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych terenów.

Projekt obejmuje 13 dzielnic w 8 metropolitalnych miastach: w Gdańsku (Dolne Miasto i plac Wałowy wraz ze Starym Przedmieściem, Orunia, Biskupia Górka i Stary Chełm, Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście), Gdyni (Witomino-Radiostacja, Oksywie, rejon ulic Zamenhofa i Opata Hackiego), Kartuzach (centrum), Wejherowie (Śródmieście), Tczewie (obszar Starego Miasta i Zatorze), Rumi (Zagórze), Pucku (centrum oraz obszar Śródmieścia) i Żukowie (centrum).

Koszt wszystkich projektów to ponad 380,5 mln zł z czego dofinansowanie z UE wynosi 188,4 mln zł. Rewitalizacją objęte są obszary o powierzchni 1 212 ha, na których wsparciem zostanie objętych prawie 70 tys. mieszkańców metropolii. Projekty dotyczą aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców oraz odbudowy infrastruktury publicznej, w tym m.in. dostosowania budynków do funkcji społecznych, kulturalnych i edukacyjnych, remontów budynków komunalnych, wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni wraz z zagospodarowaniem otoczenia, w tym parków i skwerów oraz remontów dróg.

W październiku 2024 r. metropolitalny projekt **„Gdynia OdNowa: Rewitalizacja”**, koordynowany przez Laboratorium Innowacji Społecznych, zdobył nagrodę w kategorii **„Europa bliżej obywateli”** w konkursie REGIOSTARS, organizowanym przez Komisję Europejską. Do tegorocznego finału zakwalifikowano pięć projektów w pięciu kategoriach z aż 262 zgłoszonych przedsięwzięć z całej Europy. Gdyński proces rewitalizacji jest realizowany od 2017 r. Jego celem jest podniesienie jakości życia na sześciu obszarach miasta, na których zdiagnozowano wyzwania i potrzeby, m.in. społeczne i infrastrukturalne. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne prowadzone są na sześciu podobszarach obejmujących części dzielnic Oksywie, Babie Doły, Chylonia, Witomino oraz Leszczynki (trzy z nich finansowane są ze środków Unii Europejskiej).

- Nagroda w konkursie REGIOSTARS to europejski znak jakości. Jest nam bardzo miło, że gdyńska rewitalizacja została doceniona przez międzynarodowe grono eksperckie. Zmieniamy miasto dalej. W tej chwili pracujemy nad aktualizacją Gminnego Programu Rewitalizacji, która jest wymagana, abyśmy mogli nadal prowadzić proces rewitalizacyjny z wykorzystaniem środków unijnych. Chcemy, żeby w Gdyni wszystkim żyło się lepiej, na możliwie jak najwyższym poziomie.”

Aleksandra Kosiorek,
prezydent Gdyni

1 W ramach rewitalizacji Biskupiej Górki i Starego Chełmu w Gdańsku kompleksową modernizację przeszła m.in. kamienica przy ul. Rogaczewskiego 45.

Remont został przeprowadzony z dużą dbałością o detale, zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków. W budynku wykonano nową płytę fundamentową oraz izolację poziomą i pionową. Piwnice zostały pogłębione, a fundamenty podbite. Wszystkie stropy wymieniono na żelbetowe, a ściany zewnętrzne zostały wzmocnione. Wykonano izolację termiczną ścian fundamentowych do poziomu terenu, a budynek został docieplony. Gruntowny remont przeszedł również dach, powstała nowa więźba oraz pokrycie. Nie zapomniano też o pracach wykończeniowych wnętrz lokali mieszkalnych, które zostały wyposażone w łazienki i aneksy kuchenne. Wykonano nowe instalacje sanitarne, wodociągowe, wentylacyjne, instalacje elektryczne i teletechniczne oraz instalację uziemiającą i odgromową. W budynku zamontowano instalację Building Management System, która pozwala na zdalny odczyt z systemu instalacyjnego mediów, kontroluje parametry pracy poszczególnych urządzeń oraz informuje o problemach i awariach. Na wyremontowanej elewacji powstał szyld „PIASKOWNIA" odwołujący się do historii tego obszaru. Dawniej teren dzisiejszej ul. Rogaczewskiego nazywano Piaskownią. W XIV wieku było w tym rejonie rozległe żwirowe wyrobisko, z którego czerpano budulec do powstającego wówczas Głównego Miasta. Wszystko wykonano zgodnie z programem prac konserwatorskich. W związku z tym odtworzono lastryko na klatce schodowej oraz drewniane okładziny schodów, poręcze i tralki. Wejście do budynku zdobią okazałe drzwi stylizowane na historyczne. Okna w budynku zostały wymienione na trójszybowe drewniane, które odtwarzają podziały i detale okien.

W odnowionym domu zamieszka 10 rodzin. Są to m.in. lokatorzy, którzy oczekiwali na lokale zamienne, ponieważ budynki, w których mieszkali dotychczas, zostały przeznaczone do wykwaterowania, umieszczone na liście inwestycyjnej lub są w trakcie remontu. Jeden z lokali przypadł beneficjentom programu realizowanego przez Fundację I Ty Możesz Wszystko, jako zakwaterowanie docelowe po mieszkaniu wspomaganym. Niektóre rodziny mogły liczyć na zamianę lokali ze względu na ich szczególne potrzeby. Dotyczy to osób z niepełnosprawnością, czy w podeszłym wieku, które w nowej lokalizacji zyskają większą powierzchnię mieszkań oraz wyższy standard.

2 W 2024 r. zakończyła się także kompleksowa modernizacja kamienicy przy ul. Na Stoku 12b w Gdańsku.

Dzięki wsparciu środków unijnych, budynek z 1900 roku odzyskał dawny blask, a nowoczesne rozwiązania zapewnią jego funkcjonalność na długie lata. **Całkowita wartość inwestycji wyniosła ponad 1,5 mln zł**. Zakres remontu objął m.in. wykonanie izolacji poziomej i pionowej, wykonanie nowej płyty fundamentowej oraz izolacji termicznej ścian fundamentowych. Zbudowany został dach o drewnianych krokwiach oraz przeprowadzono prace konserwatorskie elewacji. Wszystkie stropy zostały wymienione na żelbetowe, monolityczne. Wykonane zostały również nowe instalacje sanitarne, wodociągowe, wentylacyjne, elektryczne, teletechniczne, przeciwpożarowe i uziemiające. Ponadto, zainstalowany został nowoczesny system zarządzania budynkiem. Mieszkania zostały wyposażone w urządzenia sanitarne w łazienkach oraz w aneksy kuchenne.

3 Dawny blask odzyskały także kamienice przy ul. Na Stoku 39 i 40 w Gdańsku.

Budynki zostały wzniesione w II połowie XIX wieku, stanowią istotny element historycznego krajobrazu Gdańska i są wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Kompleksowy remont, który rozpoczął się we wrześniu 2022 r. przeprowadzony został w oparciu o wytyczne konserwatorskie. Zostały odrestaurowane i odtworzone detale architektoniczne, a także renowację przeszedł zabytkowy piec kaflowy. W budynkach wykonano kompleksowe prace izolacyjne, konstrukcyjne, instalacyjne i wykończeniowe. W kamienicach zamontowano także instalację Building Management System, pozwalającą na monitorowanie zużycia energii i mediów. **Koszt inwestycji to ponad 13 mln zł.**

4 Wiosną 2024 r. zakończyły się prace na Wzgórzu Markowca w Rumi.

Wieża widokowa, ścianka wspinaczkowa, amfiteatr, plenerowe ścieżki – to tylko część infrastruktury, która powstała na Górze Markowca dzięki przeprowadzonej rewitalizacji. Można tam znaleźć między innymi: schody terenowe, leśne i utwardzone ścieżki, zjeżdżalnię, amfiteatr, wieżę widokową, ściankę wspinaczkową, placyki rekreacyjne, park linowy, trasę rowerową, stanowiska fortyfikacji drugowojennych czy plenerową siłownię. Nowa odsłona obiektu w zaledwie kilka miesięcy zyskała ogromną popularność jako miejsce, w którym można miło i aktywnie spędzić czas. Wykonawca wykonał też montaż infrastruktury technicznej oraz sieci monitoringu. Wartość inwestycji to niespełna 13,7 mln zł, a zdobyte na ten cel dofinansowanie wyniosło 3,8 mln zł. Przestrzeń Publiczna Województwa Pomorskiego". Doceniono w ten sposób przede wszystkim wykreowanie nowej przestrzeni na terenie, który wcześniej był własnością prywatną i został, dzięki intensywnym działaniom miasta, udostępniony mieszkańcom.

5 W październiku 2024 r. projekt otrzymał wyróżnienie w kategorii "Inwestycja w turystyce" w konkursie marszałka województwa.

W listopadzie 2024 r. rewitalizacja rumskiej Góry Markowca otrzymała nagrodę specjalną w konkursie Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego i Zarządu Województwa Pomorskiego „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Pomorskiego". Doceniono w ten sposób przede wszystkim wykreowanie nowej przestrzeni na terenie, który wcześniej był własnością prywatną i został, dzięki intensywnym działaniom miasta, udostępniony mieszkańcom.

6 W ramach tego samego projektu metamorfozę przeszło pobliskie osiedle Zagórze.

Wokół odnowionych wcześniej budynków komunalnych zbudowane zostały drogi, ścieżki rowerowe, chodniki, kładka nad rzeką, zatoki i wiaty autobusowe. Pojawiły się również dwa boiska ze sztuczną nawierzchnią, plac zabaw, ławki oraz sporo zorganizowanej zieleni. Rewitalizacja Zagórza to także aktywizacja mieszkańców borykających się z bezrobociem. W tym celu zostały utworzone Klub Integracji Społecznej Zagórze oraz Centrum Usług Społecznych Zagórze. Program trwa od stycznia 2018 r. Kilkuset mieszkańców Zagórza otrzymało kompleksowe wsparcie w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej. Rodziny będące w trudnej sytuacji, na przykład zmagające się z niepełnosprawnościami czy wykluczeniem społecznym, mogły bezpłatnie korzystać z pomocy pracowników socjalnych, doradcy zawodowego, psychologa, pedagoga, asystenta rodziny czy radców prawnych.

AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA

Równolegle z projektami rewitalizacyjnymi, które obejmują remonty, a także dostosowanie budynków, do końca ubiegłego roku trwały działania aktywizujące dla mieszkańców. Realizowaliśmy projekty z zakresu aktywizacji zawodowej, aktywizacji społecznej i zawodowej oraz projekty dot. rozwoju usług społecznych.

Były skierowane do mieszkańców metropolii, którzy są bez pracy (także długotrwale), znajdują się w trudnej sytuacji, a także dla imigrantów, osób z niepełnosprawnościami i niskimi kwalifikacjami zawodowymi. Otrzymali oni środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, przechodzili kursy i szkolenia, brali udział w konsultacjach z doradcami zawodowymi i zostali skierowani na dedykowaną ścieżkę wsparcia obejmującą m.in. staże.

Wartość wszystkich projektów to ponad 310 mln zł, z czego 264 mln zł pochodziło z funduszy europejskich.

DWA CENTRA GERIATRII

Prawie jedna czwarta mieszkańców Pomorza, czyli ponad pół miliona - to osoby powyżej 60 roku życia.

Szybkie starzenie społeczeństwa sprawia, że zapotrzebowanie na opiekę nad seniorami jest coraz większe. W 2016 r. rozpoczęto prace nad dwoma takimi placówkami medycznymi. Dzięki temu mieszkańcy woj. pomorskiego uzyskali dostęp do specjalistycznej i kompleksowej opieki geriatrycznej w formie, jaka nie była dotąd spotykana w skali Pomorza i kraju.

Od początku realizacji projektów wsparciem objęto:

W listopadzie 2024 r. oficjalnie otwarto Centrum Geriatrii w Gdańsku, które powstało przy Gdańskim Uniwersytecie Medycznym i Uniwersyteckim Centrum Klinicznym.

Jednym z głównych celów projektu Centrum Geriatrii w Gdańsku było opracowanie i wdrożenie nowego modelu opieki środowiskowej nad pacjentem w podeszłym wieku. Jego kluczowym elementem jest interdyscyplinarny zespół opieki geriatrycznej. W jego skład wchodzą: specjalista geriatrii, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej lub kardiolog/pneumonolog, koordynator i asystent pacjenta, fizjoterapeuta, psycholog i pielęgniarka oraz inni specjaliści. Całość opieki opiera się na regularnych wizytach u pacjenta, przeprowadzaniu całościowej oceny geriatrycznej oraz tworzeniu indywidualnego planu opieki. Dzięki temu możliwe jest wczesne wykrywanie pogorszenia stanu zdrowia i podejmowanie szybkich interwencji medycznych.

Centrum Geriatrii funkcjonuje obecnie jako oddział dzienny w nowo wyremontowanym budynku nr 4 przy ul. Dębinki 7 w Gdańsku, gdzie mieszczą się również oddziały dzienne Klinik:

- Alergologii
- Pneumonologii
- Reumatologii
- Immunologii Klinicznej
- Geriatrii i Chorób Wewnętrznych
- Endokrynologii i Chorób Wewnętrznych
- Nefrologii
- Transplantologii i Chorób Wewnętrznych.

Powstało dzięki współpracy komórek organizacyjnych Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego. W jednym miejscu seniorzy otrzymają opiekę specjalistów, m.in. geriatry, lekarza rodzinnego, fizjoterapeuty i pielęgniarki. W ramach Centrum działa Poradnia Geriatryczna, wspierana przez lekarzy specjalistów, między innymi z zakresu kardiologii i pneumonologii oraz rehabilitacji.

– Dzięki temu projektowi możemy teraz oferować naszym pacjentom opiekę na najwyższym poziomie w warunkach, jakich wcześniej nie mieliśmy. Nowoczesna infrastruktura znacząco podnosi komfort zarówno pacjentów, jak i personelu. Oddziały dzienne to przyszłość opieki zdrowotnej – pozwalają pacjentom wracać do domu po niezbędnych zabiegach, co ma ogromną wartość zarówno medyczną, jak i społeczną.

Jakub Kraszewski,
dyrektor naczelny UCK

Na potrzeby nowej placówki został zakupiony specjalistyczny sprzęt do rehabilitacji ruchowej, kardiologicznej i pneumonologicznej, a także nowe wyposażenie diagnostyczne.

W ramach projektu przeprowadzono szkolenia dot. opieki geriatrycznej dla kadr medycznych – dla lekarzy, pielęgniarek, fizjoterapeutów, koordynatorów zespołu, a także psychologów i opiekunów. **Przygotowania do uruchomienia Centrum Geriatrii w Gdańsku rozpoczęto w 2019 r.**

Zespół specjalistów z GUM-edu opracował wówczas nowatorski program opieki koordynowanej nad pacjentami w starszym wieku. Pilotażem objęto 90 seniorów cierpiących na jedną z trzech grup schorzeń: niewydolność serca, POChP (przewlekłą obturacyjną chorobę płuc) lub wielochorobowość (jednoczesne występowanie dwóch lub więcej schorzeń).

Powstał zespół asystentów, którzy odwiedzali pacjentów w domach, monitorowali ich stan zdrowia i reagowali na niepokojące sygnały. Były to głównie osoby w wieku emerytalnym, cieszące się dobrym zdrowiem, dla których ta praca to nie tylko sposób na wypełnienie czasu wolnego i podreperowanie budżetu, ale przede wszystkich okazja do nawiązania nowych kontaktów, dających satysfakcję z niesienia pomocy i bycia potrzebnym. Asystenci raz na dwa tygodnie odwiedzali podopiecznych w ich domach. Oprócz monitorowania stanu zdrowia pacjentów, prowadzili z nimi ćwiczenia usprawniające, wychodzili na spacery, pomagali w realizowaniu recept, a w razie potrzeby umawiali wizyty u specjalisty.

Pierwsze miejsce - wysokospecjalistyczny ośrodek geriatryczno-rehabilitacyjny został otwarty w 2019 r. **w Sopocie w Pomorskim Centrum Reumatologicznym im. dr Jadwigi Titz-Kosko.** Zapewnił on osobom starszym łatwy dostęp do usług z zakresu geriatrii, psychogeriatrii i rehabilitacji. Nowoczesny sprzęt pozwala na szybkie postawienie diagnozy i wczesne rozpoczęcie leczenia w jednym miejscu, bez konieczności przenoszenia pacjentów pomiędzy szpitalami.

Dzięki dofinansowaniu z UE zakupiono m.in.: tomograf komputerowy, cyfrowy aparat rentgenowski, aparaty EKG i USG, defibrylator AED, kolumny intensywnego nadzoru, a także urządzenia do światłolecznictwa, elektroterapii, magnetoterapii, krioterapii, terapii ultradźwiękami i promieniami laserowymi.

Centrum świadczy usługi ambulatoryjne i szpitalne, poradnictwo rodzinne oraz psychologiczne. Są tam również poradnie: neurologiczna i rehabilitacyjna oraz psychogeriatryczna, gdzie profesjonalny zespół diagnostyczno-terapeutyczny pomaga seniorom w problemach z pamięcią, nastrojem czy izolacją.

W ramach projektu wprowadzono także możliwość konsultacji lekarskich on-line. W 2021 r. projekt otrzymał dodatkowe wsparcie finansowe (w wysokości 1,9 mln zł) na zakup sprzętu medycznego i wyposażenia oraz środki ochrony, w związku z koniecznością dostosowywania infrastruktury szpitala do potrzeb stanu epidemii covid oraz zapewnienia bezpieczeństwa pacjentom i personelowi szpitala.

Standard minimum
na rzecz osób
z niepełnosprawnościami
i otoczenia

Standard minimum
w integracji
imigrantów

STANDARDY MINIMUM

Jako pierwsza metropolia w Polsce wypracowaliśmy systemowe rozwiązania dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów ujęte w Standardzie minimum. To 30 zadań dla metropolitalnych samorządów i wytyczne, jakie działania wprowadzić, aby osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom żyło się lepiej.

W 2024 r. wdrażanie standardów realizowaliśmy głównie przez **działania w ramach ZIT** (42 projekty dot. 5.18 FEP - usług społ i 6.4 FEP infrastruktury społecznej), tak by zadbać o najwyższą jakość projektów ZIT w kolejnych latach. Nasz nabór ZIT realizuje zapisy standardu.

W roku 2024 prowadziliśmy ocenę nowych fiszek, aktualizację kart, udzielanie wyjaśnień, odpowiedzi, wyjaśnianie nieścisłości z DEFS, DPR (działanie wciąż w toku). Dodatkowo realizowaliśmy **2 edycje szkolenia informacyjno-edukacyjnego** dotyczącego tworzenia lokalnych programów deinstytucjonalizacji (LPDI) dla gmin i powiatów (28.08 oraz 15.10) we współpracy z ROPS w ramach prowadzonego przez nich projektu.

Jako jedyna metropolia w kraju wypracowaliśmy **systemowe rozwiązania dla cudzoziemców.** Jest to zestaw działań, które powinna realizować każda gmina i powiat w metropolii. Znalazły się w nim takie kwestie, jak wsparcie zawodowe, porady prawne, kursy języka polskiego, przygotowanie szkół do przyjęcia uczniów z doświadczeniem migracji, a także szkolenia dla urzędników i utworzenie powiatowych zespołów ds. migracji.

W 2024 r. standardy wdrażaliśmy głównie dzięki **projektowi "Kultura włącza".** Do końca marca realizowaliśmy działania dotyczące poszerzenia publiczności i włączenia mniejszości kulturalnych (warsztaty artystyczne, spektakle w bibliotekach i domach kultury, przekazanie instytucjom kultury publikacji Inkluzja w kulturze aut. J. Kotarbińskiego ze scenariuszami działań dla migrantów).

Rok 2024 to także **koordynacja działań standardu i projektów ZIT z polityką regionalną.** Jesteśmy członkiem Pomorskiej Rady ds. Regionalnej Polityki Migracyjnej, a także Platformy Współpracy w ramach projektu EU-BELONG. Działania prowadzone są w ramach współpracy trzech gremiów doradczych Zarządu Województwa Pomorskiego: Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości, Pomorskiej Rady ds. Regionalnej Polityki Migracyjnej, Pomorskiej Platformy Współpracy na rzecz cudzoziemców na pomorskim rynku pracy.

Bierzemy udział w powstawaniu (kontynuacja z 2023) i konsultacjach (marzec 2024 r.) Planu Strategicznego międzykulturowej integracji migrantów dla województwa pomorskiego (23 kwietnia 2024 r., przyjęty uchwałą Nr 501/543/24 Zarządu Województwa Pomorskiego). Mamy także wkład w regionalnych działaniach dot. rządowej Kompleksowej i odpowiedzialnej strategii migracyjnej Polski na lata 2025–2030, m.in. udział w konferencji Strategia Migracyjna dla Polski i Pomorza.

Przez cały rok współpracowaliśmy z **Referatem ds. polityki migracyjnej** UMWP przy planowaniu projektów ZIT - dot. konsolidacji wsparcia dla migrantów w projektach ZIT i wsparcia w ramach Centrów Integracji Cudzoziemców (punkty w Gdańsku i Słupsku), a także planowaliśmy wsparcie **dla migrantów w projektach Gdańsk, Gdyni i Sopotu w ramach ZIT.** Zostały złożone karty, odbyły się konsultacje z DEFS i konsorcjum CIC dot. współpracy. Pierwsze nabory zostaną ogłoszone na początku 2025 r. W 2024 r. gmina Pruszcz zadeklarowała realizację projektu, Karta i wniosek powstaną w 2025 r.

KULTURA WŁĄCZA

W marcu 2024 r. zakończyliśmy realizowany od 2022 r. wspólnie z Biblioteką Narodową w Oslo oraz Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Gdańsku projekt “Kultura włącza”. Był on skierowany do pracowników domów kultury i bibliotek w całej metropolii.

Był on skierowany do pracowników domów kultury i bibliotek w całej metropolii. Dzięki m.in. szkoleniom, warsztatom i wizytom studyjnym - kilkuset pracowników samorządowych zdobyło nowe umiejętności, które pomogą im likwidować bariery w dostępie do kultury dla młodzieży, seniorów, imigrantów oraz osób z niepełnosprawnościami.

W ramach projektu przeszkoliliśmy ponad 300 osób z 40 instytucji kultury z metropolii (z bibliotek, domów kultury, muzeów, teatrów).

Tematyka szkoleń obejmowała m.in. **savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnościami**, gdzie uczestnicy uczyli się jak profesjonalnie zachowywać się w kontaktach z osobą z niepełnosprawnością ruchu (z uwzględnieniem różnic w podejściu ze względu na sposób poruszania się) i niepełnosprawnościami sensorycznymi, a także z niepełnosprawnością intelektualną i spektrum autyzmu. Uczestnicy na własnej skórze mogli poczuć trudności, z którymi na co dzień zmagają się osoby z niepełnosprawnościami. Uczestnicy warsztatów poruszali się na wózku, a także używali laski i gogli symulujących niepełnosprawność wzroku. Podczas szkoleń nt. **sponsoringu w kulturze** pracownicy instytucji kultury uczyli się jak pozyskiwać sponsorów, przygotowywać oferty sponsoringowe i jak współpracować z biznesem.

{ Kultura WŁĄCZA .

Projekt “Kultura włącza” jest realizowany w ramach programu “Kultura” - działanie “Poprawa Dostępności do kultury i sztuki”. Dofinansowanie pochodzące z Funduszy Norweskich (EOG) przyznało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Szkolenie z crowdfundingu

Uczestnicy uczyli się jak finansować działania w kulturze i jednocześnie angażować do tego odbiorców, jak organizować zbiórki internetowe, kreatywne prezentacje i kampanie w internecie. Dowiedzieli się jak zaplanować i zaprezentować kampanie, a także gdzie szukać sposobów finansowania dla swoich działań.

Szkolenie z twórczego pisania

W erze sztucznej inteligencji instytucje kultury z metropolii miały okazję pogłębić wiedzę na temat wykorzystania AI. Uczestnicy zdobyli umiejętności formułowania tekstów z wykorzystaniem sztucznej inteligencji oraz poznali praktyczne narzędzia, takie jak chat GPT.

Pracownicy metropolitalnych instytucji kultury wzięli udział w dwóch wizytach studyjnych.

Pierwsza z nich odbyła się **we wrześniu 2023 r. w powiecie gdańskim.** Była to doskonała okazja do przyjrzenia się ciekawym praktykom i doświadczeniom. Uczestnicy odwiedzili m.in. Cieplewo, Ośrodek Kultury, Sztuki i Bibliotekę Publiczną w Pruszczu Gdańskim, Trąbki Wielkie, Przywidz, Kolbudy i Cedry Wielkie.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele bibliotek, ośrodków kultury oraz wydziałów kultury w:

Gdyni, Gdańsku, Sopocie, Wejherowie, Przywidzu, Żukowie, Pszczółkach, Pucku, Starogardzie Gdańskim, Krokowej, Sztumie, Lęborku, Skarszewach, Pelplinie, Subkowach, Cedrach Wielkich, Pszczółkach, Nowym Dworze Gdańskim, Morzeszczynie, Pruszczu Gdańskim, Kolbudach oraz powiatów starogardzkiego, wejherowskiego i Nadbałtyckiego Centrum Kultury.

W styczniu 2024 r. zaprosiliśmy 20 pracowników kultury na wizytę studyjną do Oslo.

Odwiedzili Bibliotekę Narodową w Oslo, a także spotkali się z Oddbjørnem Hansenem, głównym bibliotekarzem Biblioteki Narodowej, z którym poznawali innowacyjne systemy dystrybucji książek dostosowanych do potrzeb imigrantów w odległych zakątkach Norwegii. Wizyta była także okazją do odwiedzenia siedziby biblioteki Deichman Bjorvikaoraz biblioteki Deichman Tøyen i Deichman Biblo, a także rozmów z przedstawicieli instytucji Norwegian Library of Talking Books and Braille.

W wizycie studyjnej udział wzięli przedstawiciele:

Wejherowskiego Centrum Kultury, Ośrodka Kultury i Sportu w Żukowie, Biblioteki Samorządowej w Żukowie, Biblioteki Publicznej im. Zaślubin Polski z Morzem w Pucku, Biblioteki Publicznej Gminy Przodkowo im. Henryka Hewelta, Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Janusza Żurakowskiego w Kartuzach, Gdańskiego Archipelagu Kultury, Powiatowej Biblioteki Publicznej w Wejherowie, Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdyni, Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku, Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej w Gniewie, Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Majkowskiego w Wejherowie oraz Justyna Mazur-Dziadkiewicz z UM w Sopocie.

W październiku 2023 r. w ramach kongresu Smart Metropolia odbyła się konferencja “Kultura włącza”.

Z udziałem ekspertów i praktyków (Jacek Kotarbiński, Anna Wróblewska, Ula Buyuly, Aleksandra Szymańska) rozmawialiśmy o trendach w kulturze, a także o tym, jak rozwijać instytucje w oparciu o odważne pomysły i innowacje. Podczas gali rozdania nagród Smart Metropolia, odbyła się debata „Metropolia włącza”.

W rozmowie wzięli udział:

Mariusz Waras (jeden z najważniejszych światowych twórców street-artu, kurator festiwalu Dictator Art Masters), Alicja Jabłonowska (CEO 100cznia), Grzegorz Kwiatkowski (polski poeta oraz gitarzysta i wokalista zespołu Trupa Trupa), Paweł Nowak (pomysłodawca, dyrektor artystyczny Międzynarodowego Festiwalu Akordeonowego w Sulęczynie) oraz Aleksandra Szymańska, dyrektorka IKM w Gdańsku.

W ramach projektu “Kultura włącza” przeprowadziliśmy ponad 100 warsztatów, spotkań i innych wydarzeń artystycznych dla dzieci, młodzieży i seniorów, a także migrantów i osób z niepełnosprawnościami.

Rozmawialiśmy o włączaniu mniejszości kulturowych, innowacjach społecznych i edukacji kulturalnej oraz artystycznej, przyciągając ponad 2500 uczestników w 27 miejscowościach, w tym: Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Pucku, Nowym Dworze Gdańskim, Swarożynie, Morzeszczynie, Żukowie, Wejherowie, Gniewie, Malborku, Żukowie, Przodkowie i Kartuzach. W ramach projektu zorganizowano dodatkowe działania, w rezultacie których powstał teledysk stworzony przez młodzież ze Zblewa.

Potencjał społeczno-gospodarczy

Dodatkowo instytucje otrzymały od nas nieodpłatnie sprzęt i narzędzia zwiększające dostępność, np.: lupy elektroniczne - powiększalnik z funkcją mowy, system informacji głosowej i orientacji przeznaczony dla osób niewidomych i niedowidzących, system wspomagający słyszenie, taki jak pętle indukcyjne, systemy FM, programy, aplikacje, aby kontaktować się z osobą posługującą się językiem migowym, specjalistyczne myszy i klawiatury komputerowe powiększające czcionkę.

Pętle indukcyjne trafiły do bibliotek w: Morzeszczynie, Pucku, Człuchowie, Nowym Dworze Gdańskim, Wejherowie, Kokoszkowach, Owidzu, Rumi oraz Gdyńskiego Centrum Kultury, Europejskiego Centrum Solidarności i Teatru w Oknie. Natomiast lupy do: bibliotek w Bytowie, Tuchomiu, Konarzynach, Lubichowie, Chojnicach, Starogradzie Gdańskim, Swarożynie, Sopocie, Żukowie, Gniewie, Gdyni, Malborku i Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki w Gdańsku oraz Gdańskiego Archipelagu Kultury i Gminnego Ośrodka Kultury w Kaliskach.

Konferencja podsumowująca projekt “Kultura włącza” odbyła się 28 marca w gdyńskiej Bibliotece Śródmieście, gdzie zaprezentowano publikację, która pomoże samorządom w planowaniu rozwoju bibliotek i domów kultury.

Dzięki najlepszym praktykom - pokazuje jak tworzyć miejsca dostępne dla migrantów, osób z niepełnosprawnościami oraz dla młodzieży i seniorów. Autor publikacji, Jacek Kotarbiński, omawia procesy i koncepcje, które mogą być zastosowane w praktyce kulturalnej, aby stworzyć przestrzenie dla wszystkich, niezależnie od barier. „Kultura włącza. Metody na inkluzję w kulturze” to przewodnik o tym, jak skutecznie integrować różne społeczności. Pokazuje trendy dla bibliotek ze świata, uwzględniające zmiany społeczne, kulturowe, technologiczne. To jedyna publikacja, która pokazuje biblioteki od strony marketingowego potencjału, jako miejsca innowacji, nowoczesne i postępowe. Przykłady z Polski to konkretne praktyki i wydarzenia inkluzywne, które wypracowały biblioteki biorące udział w projekcie - w ramach warsztatów design thinking.

W publikacji można poznać pilotaże wydarzeń inkluzywnych, czyli włączających z 4 bibliotek w metropolii: **Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdyni, Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. J. Żurakowskiego w Kartuzach, Gminnej Biblioteki Publicznej w Luzinie oraz Powiatowej Biblioteki Publicznej w Wejherowie**. W warsztatach projektowania metodą design thinking skorzystali także przedstawiciele bibliotek: Gdański Archipelag Kultury-Stacja Orunia, Wyspa Skarbów Gdańskiego Archipelagu Kultury, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego

Projekt “Kultura włącza” wpisuje się w metropolitalne działania, które realizujemy w ramach Standardu Minimum na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami i Otoczenia oraz Standardu Minimum w Integracji Imigrantów.

Działanie finansowane było ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021.

METROPOLITALNE WSPÓLNE GRUPY ZAKUPOWE

W 2024 r. już po raz 14 metropolitalne samorządy i podległe im jednostki przystąpiły do wspólnych zakupów energii elektrycznej i gazu.

7 listopada Gdynia rozstrzygnęła przetarg dla gdyńskiej grupy zakupowej liczącej 29 zamawiających na **zakup gazu** na 2025 r. Łączny wolumen: 73 020 202 kWh. Najkorzystniejszą ofertę złożyła firma UNIMOT Energia i Gaz sp. z o.o. - 26,4 mln zł brutto. Podpisanie umów odbyło się 28 listopada w pełni elektronicznie. Natomiast 8 listopada podpisano umowę zbiorową na **zakup energii** na 2025 r. dla gdyńskiej grupy zakupowej. Dokument obejmuje dostawę energii elektrycznej do 3 693 punktów na cały 2025 r. Umowa obejmuje łącznie 41 samorządów oraz jednostki administracji publicznej. W jej skład wchodzą samorządy m.in. z terenu powiatu wejherowskiego, puckiego, lęborskiego, a także miejskie i gminne jednostki budżetowe oraz uczelnie publiczne. Zamówienie było podzielone na sześć części. Zakładało dostawę energii elektrycznej dla potrzeb oświetlenia drogowego, lokali czy obiektów.

Roczną umowę na **zakup energii** w gdańskiej grupie zakupowej podpisano w grudniu 2024 r. Wynegocjowana cena jednostkowa za MWh jest o ponad 1/3 mniejsza niż cena ustawowa. Do gdańskiej grupy zakupowe na zakup energii należą: Cedry Wielkie, Chmielno, Gdańsk, Gniewino, Kartuzy, Kolbudy, Krynica Morska, Linia, miasto Malbork, Miłoradz, Nowy Dwór Gdański, Nowy Staw, Ostaszewo, Pelplin, miasto i gmina Pruszcz Gdański, Przodkowo, Pszczółki, Sopot, Stegna, Subkowy, Szemud, Sztum, Sztutowo, gmina Tczew, Trąbki Wielkie, Żukowo, a także powiaty malborski, kartuski, nowodworski, pucki, wejherowski i gdański.

3 grudnia 2024 r. gdańska grupa zakupowa podpisała też umowę **na kompleksową dostawę energii elektrycznej dla punktów prosumenckich** - fotowoltaika. Do tej grupy należą: Cedry Wielkie, Chmielno, Gdańsk, Gniewino, Kartuzy, Linia, Miłoradz, Nowy Dwór Gdański, Pelplin, miasto i gmina Pruszcz Gdański, Pszczółki, powiat pucki, Rumia, Sopot, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Żukowo, powiat kartuski, wejherowski i gdański, Malbork, gmina Wejherowo, Sztum, Ostaszewo i Nowy Staw.

Gdańska grupa zakupowa rozstrzygnęła również przetarg na **dostawę paliwa**. Postępowanie do końca 2024 r. pozostało jednak na etapie wyboru wykonawców. Umowy gdańskiej grupy zakupowej z wybranymi wykonawcami zostaną podpisane w pierwszym kwartale 2025 r. W skład tej grupy zakupowej wchodzą: Gdańsk, Cedry Wielkie, powiat pucki, miasto Puck, Nowy Staw oraz gmina Wejherowo.

METROPOLITALNE CENTRUM KOMPETENCJI

W drugiej połowie 2024 r. rozpoczęliśmy nowy projekt OMGGS pod nazwą Metropolitalne Centrum Kompetencji. Oferujemy bezpłatne szkolenia, konferencje i warsztaty.

Specjaliści z różnych dziedzin (zamówienia publiczne, komunikacja, usługi wspólne, planowanie przestrzenne) szkolą urzędników i pomagają im zdobywać nowe umiejętności zawodowe. Plan szkoleń opiera się na wynikach badań ankietowych przeprowadzonych wśród pracowników samorządowych. Wśród wskazanych tematów znalazły się m.in.: spotkanie w Regionalnej Izbie Obrachunkowej oraz szkolenia z zakresu organizacji Centrum Usług Wspólnych, komunikacji urzędu z mieszkańcami, prowadzenia ewidencji obiektów innych niż hotelarskie, z ustawy o ochronie sygnalistów czy z Krajową Izbą Skarbową. W ofercie szkoleniowej nie zabraknie również innych tematów związanych z obszarem działalności samorządów terytorialnych. Działania Centrum są powiązane z pracami metropolitalnych komisji tematycznych: klimatu, transportu i mobilności, integracji społecznej, urbanistyczno-architektonicznej, kultury oraz rozwoju gospodarczego.

Do końca 2024 r. w wydarzeniach organizowanych w ramach MCK wzięło udział kilkaset osób. Pracowników urzędów w metropolii zaprosiliśmy m.in. na **szkolenie dot. zakładania centrów usług wspólnych**. Osoby odpowiedzialne za zamówienia publiczne w samorządach szkoliliśmy **z prawa opcji w zamówieniach publicznych, szacowania wartości zamówienia, finansów publicznych**, a także **z wykorzystania otwartych danych w zamówieniach publicznych** oraz **wykorzystania sztucznej inteligencji w pracy urzędowej**. Odbyły się także dwa szkolenia dla pracowników instytucji kultury. Pierwsze z nich dotyczyło przyjaznej komunikacji i walki z mową nienawiści; drugie pn. Glocal - uczyło jak odkrywać międzynarodowy potencjał lokalnej kultury. Odbyło się także szkolenie z tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji. Wspólnie z Instytutem Metropolitalnym zaprosiliśmy pracowników samorządowych na szkolenie z zasad techniki prawodawczej w planowaniu przestrzennym, na konferencję ekspercką nt. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w rok po nowelizacji, a także na warsztaty metropolitalne w ramach Konwencji Instytutu Metropolitalnego.

Metropolitalnym Centrum Kompetencji kieruje Grzegorz Szczuka - dyrektor gdańskiego Centrum Usług Wspólnych (przewodniczący MCK).

W skład prezydium wchodzą również: Honorata Krupka - skarbnik Gdyni, Agnieszka Siebert - sekretarz Puck, Beata Noculak - zastępca wójta Gminy Linia, Agnieszka Szulakowska - kierownik Wydziału Zamówień Publicznych i Funduszy Zewnętrznych w Urzędzie Miejskim w Wejherowie oraz Katarzyna Witt - koordynator w wydziale ESG Energii SA, instytucji wspierającej OMGGS oraz pracownicy Biura OMGGS: Beata Bona i Weronika Michałowska.

INNE DZIAŁANIA

X Spotkanie Noworoczne OMGGS

W połowie lutego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku odbyło się **X Spotkanie Noworoczne OMGGS.** Wzięli w nim udział samorządowcy, a także posłowie, senatorowie oraz przedstawiciele świata nauki i biznesu. Goście rozmawiali m.in. o pracach nad strategią działań metropolii do 2030 r., pakiecie inwestycji w nowej perspektywie unijnej, o pracach nad ustawą metropolitalną dla Pomorza oraz o współpracy biznesu ze środowiskiem naukowym i samorządowym.

Spotkanie odbyło dokładnie 10 lat od podpisania Porozumienia Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych 2014-2020, które dało początek ponad 200 inwestycjom o łącznej wartości 3,67 mld zł z dofinansowaniem z Unii Europejskiej w wysokości 1,88 mld zł. Efektem współpracy metropolitalnej są: węzły integracyjne, drogi rowerowe, odnowione budynki publiczne i komunalne, zrewitalizowane dzielnice, nowe autobusy, tramwaje i trolejbusy, nowe linie tramwajowe, rozbudowane sieci ciepłownicze, szpitale geriatryczne, nowoczesne usługi dla przedsiębiorców oraz wsparcie dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej. Uczestnicy spotkania nie tylko podsumowywali, ale także planowali **kolejne działania w ramach uruchomienia nowego pakietu inwestycji ZIT 2021-2027.** W ramach nowej perspektywy unijnej metropolia zrealizuje ponad 100 projektów. Będą to m.in. budowa i przebudowa węzłów integracyjnych, budowa linii tramwajowej, dróg rowerowych i buspasów, wsparcie psychoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży, termomodernizacja szkół, przedszkoli i budynków komunalnych, powiększenie powierzchni zielonej, domy dziennego pobytu, świetlice i kluby dla seniorów, a także wsparcie dla imigrantów. Dofinansowanie unijne z programów regionalnych i krajowych wyniesie ponad 1,23 mld zł.

Spotkanie noworoczne zgromadziło nie tylko prezydentów, burmistrzów, starostów i wójtów, ale także posłów, senatorów oraz przedstawicieli świata biznesu, gospodarki i nauki. O ważnej roli metropolii w koordynowaniu polityk publicznych mówiła **Beata Rutkiewicz, wojewoda pomorska.** O tym jak wygląda współpraca biznesu z nauką i samorządami opowiadał **Zbigniew Canowiecki przewodniczący Konwentu Gospodarczego przy Związku Uczelni w Gdańsku im. G. Fahrenheita,** a także **Jakub Kaszuba,** który opowiadał o powołanym dokładnie rok wcześniej Think Tanku Metropolia. Możliwości jakie daje współpraca między uczelniami a władzami lokalnymi i biznesem przedstawił **prof. dr hab. Marcin Gruchała, przewodniczący Związku Uczelni w Gdańsku i rektor GUMed,** który mówił o roli nauki i środowiska akademickiego w rozwoju metropolii.

QUIZ WIEDZY O METROPOLII

Jak co roku, pasjonaci Pomorza mogli sprawdzić wiedzę w Quizie wiedzy o Metropolii. Wydarzenie już na stałe wpisało się w kalendarz wrześniowych wydarzeń w OMGGS.

W 2024 r. z okazji jubileuszowej piątej edycji zmagań - zmieniła się formuła - zamiast rywalizacji indywidualnej zaprosiliśmy mieszkańców do zabawy grupowej w formie pub quizu. Do rywalizacji w Starym Maneżu w Gdańsku stanęły 24 drużyny, które musiały zmierzyć się z 45 pytaniami podzielonymi na 9 kategorii. Stopień trudności pytań był zróżnicowany. Nie zabrakło zagadnień związanych z historią, sportem, ciekawostek metropolitalnych, ale też pytań muzycznych i filmowych. Do wygrania były m.in. vouchery do restauracji, roczne abonamenty Mevo, zaproszenia na taras widokowy oraz do Olivia Garden w OBC, zestawy lokalnych miodów, bilety na koncert i do Opery Bałtyckiej, a także gry planszowe i niespodzianki od Gdańska. Najlepszy okazał się Maciej Sosnowski z Żukowa, który w nagrodę otrzymał voucher na weekend do hotelu i spa.

Quiz zorganizowaliśmy wspólnie z Gazetą Wyborczą Trójmiasto. Partnerami wydarzenia byli: Miasto Gdańsk oraz Gdańskie Autobusy i Tramwaje.

PODCAST “DZIEŃ DOBRY, TU METROPOLIA”

Na początku 2024 r. rozpoczęliśmy emisję podcastów pod nazwą “Dzień dobry, tu metropolia”. Rozmawialiśmy z osobami, które przyczyniają się do rozwoju regionu na wielu polach - społecznych, politycznych, kulturalnych i biznesowych.

Naszym celem było przedstawienie wielu punktów widzenia i znaczenia słowa “metropolia”. Gościem pierwszego odcinka był **Michał Glaser,** prezes Zarządu OMGGS, który opowiedział o tym, jakim szefem był **Paweł Adamowicz,** jak radził sobie z hejtem, co myślał o Gdańsku i metropolii. Nagranie ukazało się dokładnie w piątą rocznicę morderstwa prezydenta. W przeddzień drugiej rocznicy inwazji Rosji na Ukra- inę zaprosiliśmy na rozmowę z **Anną Łazar** - cenioną ekspertką i aktywistką, która podzieliła się swoją wiedzą na temat współczes- nej Ukrainy. Gościem trzeciego odcinka podcastu z okazji Dnia Kobiet była **Beata Rutkiewicz** - pierwsza kobieta na stanowisku wojewody pomorskiego. Przy okazji 20-stej roczni- cy wejścia Polski do Unii Europejskiej do rozmowy zaprosiliśmy **Agnieszkę Holland** - wybitną reżyserkę, Polkę, Europejkę i obywatel- kę świata, która podzieliła się swoją miłością do Europy, wyjaśniając, dlaczego warto świętować to jubileuszowe dwudziestolecie tortem i szampanem. Opowiada także, co we- dług niej czyni Unię Europejską jednym z najwspanialszych projektów na skalę globalną. Reżyserka zdradziła rów- nież szczegóły nadchodzących projektów filmowych. W podcaście gościliśmy także **Małgorzatę Gołębiewską i Piotra Rapacza,** wolontariuszy i współorganizatorów rajdu rowerowego Climate Classic Gdańsk, a tak- że **Ryszarda Gajewskiego,** prezesa Gdań_skich Wód i pasjonata zagadnień związa- nych z wodą oraz zmianami klimatu.

Wszystkich odcinków podcastu “Dzień dobry, tu metropolia” można posłuchać na YouTube i na Spotify.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZIT 2014-2020

Od 2015 r. pełnimy funkcję Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) i koordynujemy realizację pakietu projektów europejskich współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 o wartości 2,12 mld zł (w tym 1,14 mld z funduszy UE). Środki pochodzą z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) - 848,23 mln zł oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) - 293,35 mln zł.

Fundusze Europejskie Program Regionalny

Rzeczpospolita Polska

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

DANE NA XII 2024 R.

Alokacja środków ZIT (w zł)

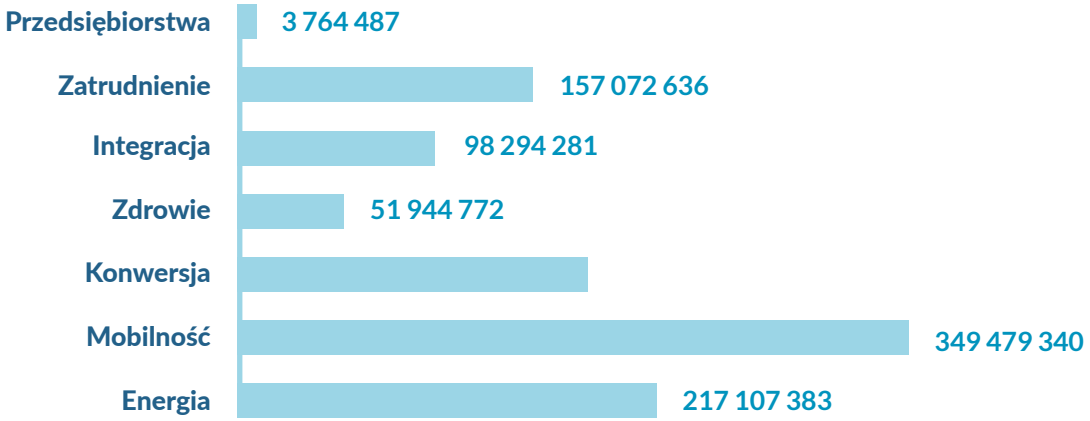

*Alokacja podana zgodnie z kursem EUR ze Strategii ZIT. Przyjęto, że 1 Euro = 4,2405 zł dla przedsięwzięć finansowanych z RPO WP 2014-2020

Poziom kontraktacji wynosi **100,19%**
Beneficjentom wypłacono **1,02 mld zł**, co stanowi **89,47%** alokacji

Liczba projektów: **179**
Wartość całkowita: **2,12 mld zł**
Dofinansowanie UE: **1,14 mld zł**

OŚ PRIORYTETOWA **NR 2**

Przedsiębiorstwa

Inwestowaliśmy w:

- program współpracy parków naukowo-technologicznych i inkubatorów przedsiębiorczości,
- stworzenie platformy internetowej do współpracy 3 instytucji otoczenia biznesu: Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego, Fundacji Gospodarczej w Gdyni i Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- ofertę usług doradczych skierowaną do przedsiębiorców, np. badania patentowe, analizy chemiczne i biotechnologiczne, wdrażanie innowacji, szkolenia i warsztaty, pozyskiwanie partnerów badawczych, sieciowanie działań przedsiębiorców.

OŚ PRIORYTETOWA **NR 5**

Zatrudnienie

Efekty na koniec 2024 r.:

- objęto wsparciem 14 tys. osób bezrobotnych,
- 3,5 tys. osób otrzymało środki na działalność gospodarczą,
- 7,5 tys. osób zgłosiło się na badania w ramach programu profilaktyki cukrzycy typu 2.

*Alokacja podana zgodnie z kursem EUR ze Strategii ZIT. Przyjęto, że 1 Euro = 4,2405 zł dla przedsięwzięć finansowanych z RPO WP 2014-2020

OŚ PRIORYTETOWA **NR 6**

Integracja

Efekty na koniec 2024 r.:

- 6 tys. osób zagrożonych wykluczeniem społecznym uzyskało wsparcie, w tym prawie 1,5 tys. osób z niepełnosprawnościami,
- 3 tys. osób uzyskało wsparcie w zakresie usług społecznych,
- 2 tys. osób zagrożonych wykluczeniem społecznym znalazło pracę,
- ze wsparcia w ramach OWES skorzystało 205 PES,
- powstało 159 miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych.

OŚ PRIORYTETOWA **NR 8**

Konwersja

Inwestowaliśmy w:

- centra wsparcia i terapii rodzin, kluby rodzica i integracji społecznej,
- centra i domy sąsiedzkie dla mieszkańców 8 miast metropolii,
- zagospodarowanie placów, podwórek, parków i innych przestrzeni publicznych,
- przebudowę i modernizację dróg oraz infrastruktury podziemnej,
- modernizację i remonty budynków mieszkalnych (dachów, elewacji, klatek schodowych, okien).

OŚ PRIORYTETOWA **NR 7**

Zdrowie

Od 2019 r. działa Centrum Opieki Geriatrycznej w Sopocie.

Kolejne takie miejsce - Centrum Geriatrii w Gdańsku - powstało przy Gdańskim Uniwersytecie Medycznym i Uniwersyteckim Centrum Klinicznym, gdzie działa Poradnia Geriatryczna, wspierana przez lekarzy specjalistów, m.in. z zakresu kardiologii i pneumonologii oraz rehabilitacji. Został zakupiony specjalistyczny sprzęt do rehabilitacji ruchowej, kardiologicznej i pneumonologicznej, a także nowe wyposażenie diagnostyczne. W ramach projektu przeprowadzono szkolenia z opieki geriatrycznej dla lekarzy, pielęgniarek, fizjoterapeutów, koordynatorów zespołu, a także psychologów i opiekunów.

Od listopada 2024 r. działa również Centrum Geriatrii w Gdańsku.

Projekt jest odpowiedzią na wyzwania demograficzne i rosnące potrzeby seniorów. Celem projektu było opracowanie i wdrożenie nowego modelu opieki środowiskowej nad pacjentem w wieku podeszłym. Pacjentów centrum otaczać opieką będzie interdyscyplinarny zespół, w którego skład wchodzą m.in.: specjalista geriatrii, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej lub kardiolog czy pneumonolog, koordynator i asystent pacjenta, fizjoterapeuta, psycholog i pielęgniarka. Praca personelu opierać się będzie na regularnych wizytach, sporządzaniu kompleksowych ocen geriatrycznych i indywidualnym planowaniu terapii. Dzięki temu możliwe będzie wczesne rozpoznanie problemów zdrowotnych i szybkie podjęcie interwencji medycznych.

*Alokacja podana zgodnie z kursem EUR ze Strategii ZIT. Przyjęto, że 1 Euro = 4,2405 zł dla przedsięwzięć finansowanych z RPO WP 2014-2020

OŚ PRIORYTETOWA **NR 9**

Mobilność

Inwestujemy w:

- budowę 24 węzłów integracyjnych (do końca 2024 r. udostępniono 22 węzły),
- drogi dojazdowe do węzłów, wiadukty, tunele, kładki, chodniki, drogi rowerowe i nowoczesne parkingi dla samochodów i rowerów, do tej pory wybudowano 121,58 km dróg rowerowych (prowadzących do węzłów przesiadkowych) oraz 2532 miejsc parkingowych,
- małą architekturę i zieleń,
- budowę zintegrowanego systemu m.in.: zarządzania informacją pasażerską, monitoringiem, kontrolą dostępu, kontrolą pracy urządzeń, systemem ppoż, sygnalizacji włamania i napadu, urządzeń gaśniczych wraz z utworzeniem platformy synchronizującej działanie systemów na linii 250 SKM,
- budowę Centrum Monitoringu,
- modernizację 8 przystanków, stacji kolejowych SKM: Rumia Janowo, Gdynia Chylonia, Gdynia Leszczynki, Gdynia Grabówek, Gdynia Stocznia, Gdynia Redłowo, Gdynia Orłowo i Gdańsk Stocznia (nie ukończono: Gdynia Stocznia i Gdańsk Stocznia).
- modernizację budynku Dworca Podmiejskiego na stacji Gdynia Główna wraz z peronem SKM (nie ukończono).

OŚ PRIORYTETOWA **NR 10**

Energia

Efekty na koniec 2024 r.:

Zakończyła się modernizacja energetyczna 245 (z planowanych 264) budynków użyteczności publicznej, 46 budynków komunalnych (z planowanych 62) i i 756 gospodarstw domowych (ocieplono stropodachy, ściany zewnętrzne i wewnętrzne, zmodernizowano systemy grzewcze i wentylacyjne, wymieniono okna, drzwi i oświetlenie).

*Alokacja podana zgodnie z kursem EUR ze Strategii ZIT. Przyjęto, że 1 Euro = 4,2405 zł dla przedsięwzięć finansowanych z RPO WP 2014-2020

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

OMGGS pośrednio koordynował pakiet 23 projektów współfinansowanych w ramach POIiŚ 2014-2020, o wartości 1,27 mld zł (w tym 614,34 mln z UE).

Projekty transportrowe

O WARTOŚCI: 909,26 MLN ZŁ (495,68 MLN ZŁ Z UE)

- zakup autobusów (55), tramwajów (19), trolejbusów (51),
- budowa 2 węzłów integracyjnych,
- nowe linie tramwajowe, budowa i modernizacja dróg.

Sieci ciepłownicze

REALIZOWANE PRZEZ GPEC I OPEC O WARTOŚCI: 366,14 MLN ZŁ (118,66 MLN ZŁ Z UE)

- budowa i modernizacja sieci ciepłowniczych 73 km sieci, 516 budynków,
- termomodernizacja ciepłociągów.

Fundusze Europejskie Infrastruktura i Środowisko | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Program Operacyjny Pomoc Techniczna

Pomoc Techniczna w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 - 1,75 mln zł na działania wzmacniające potencjał beneficjentów w realizacji projektów ZIT - szkolenia, doradztwo, konsultacje oraz działania koordynacyjne.

Działania wspierające beneficjentów przeprowadzone w 2024 r.:

- indywidualne wsparcie dla beneficjentów na każdym etapie przygotowania projektów i monitorowanie potrzeb,
- konsultacje z dwiema ekspertkami w obszarze realizacji projektów zintegrowanych, realizowanych we współpracy JST i organizacjami pozarządowymi,
- szkolenie z szacowania wartości zamówienia publicznego,
- szkolenie nt. taryfikatora korekt dla specjalistów ds. zamówień publicznych,
- spotkanie energetyków gminnych wraz z warsztatami i wizytą studyjną,
- współorganizacja konferencji “Zielona retencja”.

Fundusze Europejskie Pomoc Techniczna | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Fundusz Spójności

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne 2021-2027

Od 2024 r. ponownie pełnimy funkcję Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) i koordynujemy realizację pakietu 119 projektów europejskich finansowanych z programu Fundusze Europejskie dla Pomorza.

Środki pochodzą z:

708,43 mln zł Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

75,17 mln zł Europejskiego Funduszu Społecznego Plus

Alokacja środków 2021-2027 ZIT (w zł)

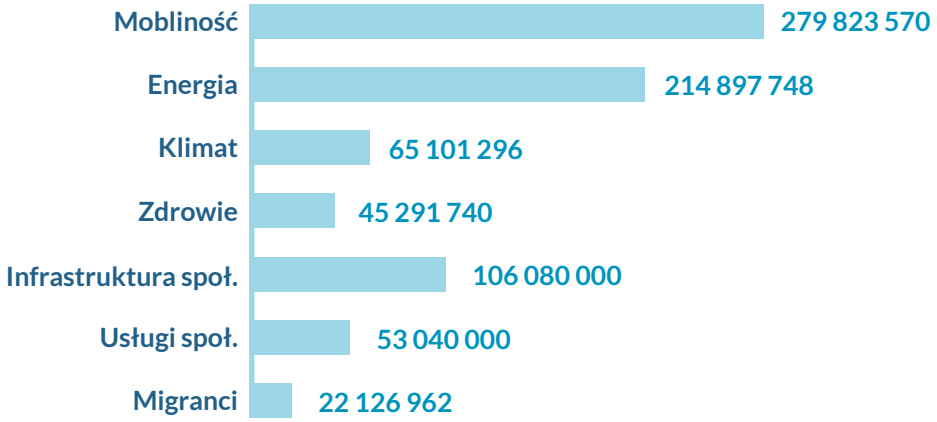

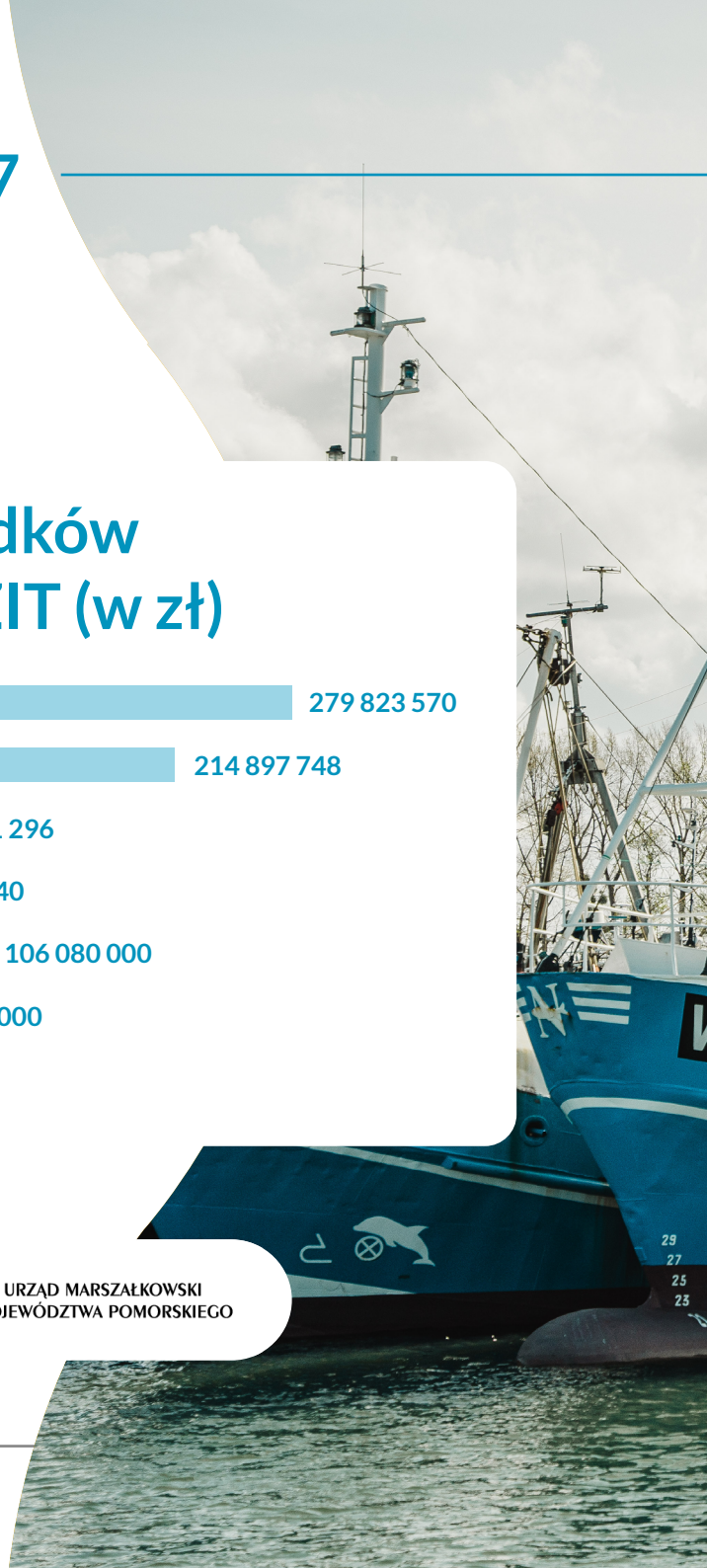

Fundusze Europejskie dla Pomorza | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

DZIAŁANIE FEPM.03.02

Mobilność

Liczba projektów: 25
Zaakceptowane do realizacji: 9
Dofinansowanie z UE: 279,8 mln zł

Będziemy inwestować w:

- budowę nowej linii tramwajowej,
- węzły integracyjne: budowa (7), rozbudowa (10),
- ponad 50 km dróg rowerowych,
- buspasy.

DZIAŁANIE FEPM.02.10

Klimat

Liczba projektów: 8
Zaakceptowane do realizacji: 0
Dofinansowanie z UE: 46,7 mln zł

Będziemy inwestować w:

- powiększanie powierzchni zielonych, zbiorniki retencyjne, łąki kwietne, ogrody deszczowe, zielony przystanek,
- edukację ekologiczną, Edukacyjny Park Wodny.

DZIAŁANIE FEPM.06.04

Infrakstruktura społeczna

Liczba projektów: 21
Zaakceptowane do realizacji: 0
Dofinansowanie z UE: 108,1 mln zł

Będziemy inwestować w:

- mieszkania interwencyjne dla ofiar przemocy,
- mieszkania wspomagane i treningowe,
- dostosowanie budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- sprzęt wspomagający.

DZIAŁANIE FEPM.02.02

Energia

Liczba projektów: 34
Zaakceptowane do realizacji: 21
Dofinansowanie z UE: 214,7 mln zł

Będziemy inwestować w:

- termomodernizacje prawie 100 budynków: szkół, przedszkoli, bibliotek i świetlic wiejskich, budynków komunalnych, OSP, urzędów, remont zabytkowego domu podcieniowego.

DZIAŁANIE FEPM.06.08

Zdrowie

Liczba projektów: 6
Zaakceptowane do realizacji: 0
Dofinansowanie z UE: 47,2 mln zł

Będziemy inwestować w:

- utworzenie oddziałów opieki jednego dnia i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej,
- utworzenie Sopockiego Centrum Kuracyjnego,
- wsparcie psychoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży,
- centrum stomatologiczne dla osób z niepełnosprawnościami.

DZIAŁANIE FEPM.05.18

Usługi społeczne

Liczba projektów: 21
Zaakceptowane do realizacji: 0
Dofinansowanie z UE: 53 mln zł

Będziemy inwestować w:

- domy dziennego pobytu dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, kręgi wsparcia,
- Rodzinne domy pomocy, Centra integracji międzypokoleniowej, Centra Usług Społecznych,
- mieszkania treningowe i wspomagane,

DZIAŁANIE FEPM.05.15

Migranci

Liczba projektów: 4
Dofinansowanie z UE: 17,3 mln zł

Będziemy inwestować w pomoc dla migrantów:

- asystentów zawodowych oraz osobistych w sprawach urzędowych, zdrowotnych,
- asystentów rodziny i doradztwo specjalistyczne dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi,
- pomoc w edukacji jak opieka logopedyczna, zajęcia wyrównawcze i przygotowujące do egzaminów oraz doradztwo zawodowe,
- wydarzenia kulturalne, zajęcia artystyczne i sportowe, wycieczki, półkolonie,
- tłumaczenia.

Usługi w projektach prowadzone będą w urzędzie miejskim, ośrodku pomocy rodzinie, placówkach oświatowych, poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz w miejskim punkcie integracyjnym i w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi. Działania komplementarne z Centrami Integracji Cudzoziemców.

FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT I ŚRODOWISKO 2021-2027

W nowej perspektywie unijnej gminy OMGGS mają szansę zrealizować pakiet 6 projektów transportowych w ramach FEnIKS z dofinansowaniem w wysokości 450 mln zł.

Będziemy inwestować w:

- BUDOWĘ I PRZEBUDOWĘ WĘZŁÓW INTEGRACYJNYCH
- NOWĄ LINIĘ TRAMWAJOWĄ,
- INFRASTRUKTURĘ (PARKINGI, WĘZŁY PIESZO-ROWEROWE).

Obszar Metropolitalny
Gdańsk Gdynia Sopot

Bądźmy w kontakcie

biuro@metropoliagdansk.pl

@MetropoliaGGS

@metropolia_gdansk_gdynia_sopot

@metropoliagdn

www.metropoliagdansk.pl